

ANUL XVI NR. 28 (632) — 8 Iulie 1967

flacăra

CONSFĂTUIREA CHIMIȘTILOR

Între 3 și 5 iulie a.c. a avut loc în sala Ateneului român Consfătuirea pe țară a lucrătorilor din industria chimică.

La consfătuirea inițiată de C.C. al P.C.R. și Consiliul de Miniștri au luat parte delegații ai lucrătorilor din industria chimică și din alte ramuri ale economiei naționale.

Au fost prezenți, de asemenea, membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Miniștri, conducători de instituții centrale, oameni de știință, activiști de partid și de stat și ai organizațiilor obștești, cadre din învățământul superior.

Consfătuirea a dezbătut sarcinile care stau în fața lucrătorilor din această ramură, precum și din alte sectoare ale economiei naționale legate de industria chimică.

Luând cuvîntul la încheierea lucrărilor consfătuirii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a dat indicații privind ridicarea nivelului activității în acest important sector al economiei naționale, în vederea îndeplinirii și depășirii sarcinilor de mare răspundere trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R.

PRINTRE PRIMELE DIN LUME

Anuarul U.N.E.S.C.O. menționează în ultima sa ediție evoluția fondurilor de cărți din marile biblioteci naționale ale lumii, clasificînd din acest punct de vedere poziția principalelor țări «milionare», astfel: U.R.S.S. — 62 000 000 de volume; R.P. Chineză — 17 000 000; S.U.A. — 12 000 000; Anglia — 9 000 000; România — 8 200 000. Așadar, sîntem a cincea țară din lume pe scara valorilor tezaurizate în bibliotecile naționale. Este vorba de fondurile de cărți aflate la Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România și la Biblioteca centrală de stat. Din 1965 pînă în prezent aceste fonduri au crescut. Numai Biblioteca centrală de stat dispunea, la 31 decembrie 1966, de 5 119 715 cărți și publicații. Au crescut de asemenea și celelalte fonduri de lucru ale acestei biblioteci, ajungînd astăzi la următoarele totaluri: 5 363 manuscrise, 90 571 scrisori, 84 977 fotografii, 7 000 cărți rare, 40 500 partituri muzicale, 22 200 benzi de magnetofon și discuri, 2 858 hărți și atlase. Punînd la dispoziția publicului aceste valori culturale, Biblioteca centrală de stat și-a încheiat activitatea pe anul 1966 cu următorul bilanț: cititori înscrși — 29 695; frecvența totală a cititorilor — 162 189 (440 pe zi); cărți și reviste consultate — 848 753 (2 320 pe zi).

Ion MUNTEANU

DE CE NU-I «PEPSI» SUFICIENT?

Abia s-au obișnuit bucureștenii cu Pepsi-Cola și iată că această admirabilă băutură răcoritoare devine din ce în ce mai greu de găsit. Care-i cauza? Ne-am adresat direct la sursă: întreprinderii care prepară și imbuteliază «Pepsi» — care se află la 16 km de Constanța, pe malul stîng al lacului Siutghiol. Iată ce ne spune inginerul-șef al fabricii, Gheorghe Ionescu: «Avem instalații complet automatizate și producem zilnic (lucrînd într-un singur schimb) 70 000 sticle cu Pepsi-Cola. Din acest număr de sticle, jumătate sînt destinate stațiilor de pe litoral, iar restul, Bucureștiului. Noi —

afirmă inginerul-șef — am putea livra Capitalei (și chiar altor orașe din țară) cantități mult mai mari de «Pepsi», lucrînd, desigur, în două sau trei schimburi. Dar ceea ce ne împiedică este lipsa acută de lădițe tip («navete»), cu care se transportă spre locurile de desfacere sticlele pline și cu care apoi se înapoiază cele goale. Cînd s-a deschis fabrica (la mijlocul lunii mai), am pornit la lucru cu 40 000 de asemenea lădițe. În realitate ne trebuie 100 000 sau chiar mai multe. Dar nu le avem. La această dificultate se adaugă și un alt necaz: I.R.V.A. (întreprinderea de recuperare și valorificare a ambalajelor) nu ne retrimite la timp lădițele expediate la București. Un singur exemplu: de la deschiderea fabricii și pînă azi (28 iunie 1967) din totalul de 29 000 de lădițe expediate la București nu am recuperat de la I.R.V.A. decît 7 600 de lădițe! Din această cauză sînt zile cînd, din lipsă de lădițe și nu din lipsă de «Pepsi» sau de sticle (fabrica are în depozit 4 600 000 sticle), nu se expediază spre București această băutură răcoritoare atît de solicitată».

Ce ar fi dacă I.R.V.A. și-ar face datoria înapoind imediat ambalajele fabricii? Acum, cit e cald și e nevoie de ele, nu la toamnă!

F. URSEANU

I.T.B. ȘI DETECTIVII

TRAGIC...

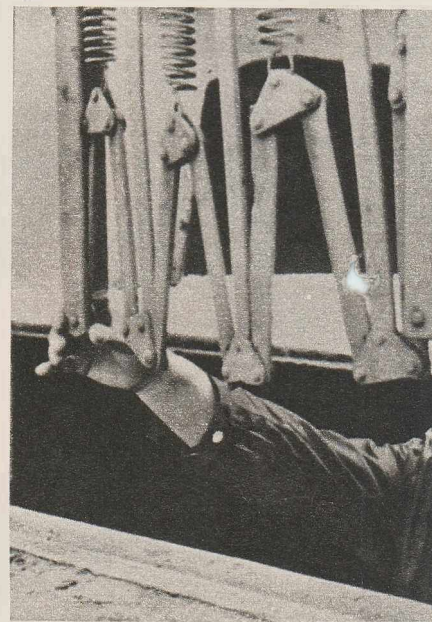
Cei doi ofițeri ai miliției judiciare a Capitalei (cpt. I.P. și A.T.), deplasați în plină noapte la intersecția Ștefan cel Mare-Dorobanți, au constatat doar atît: că victima se numește Ion Dibu și are 68 de ani. Urmele accidentului erau incerte: în egală măsură victima și-a putut pierde viața din pricina unei căruțe sau a unui automobil, deși se afla pe refugiul stației de tramvai, la 20 de cm de șină. Șina, la rîndul ei, nu prezenta nici un fel de urme. Și totuși a putut fi vorba de un accident de tramvai. Care însă? Pe acolo trecuseră și tramvaie în cursă regulată și vagoane care se retrăgeau la depou. Cei doi anchetatori au stabilit pentru moment un singur lucru precis: că nu au voie să piardă timp. Din multitudinea de probabilități au ales-o pe cea mai probabilă: deoarece acest accident nu a fost

anunțat de nimeni, înseamnă că tramvaiul era gol; dacă era gol, înseamnă că se retrăgea, și dacă se retrăgea, destinația nu putea fi decît depoul cel mai apropiat: «Ilie Pintilie».

Aici au început imediat cercetările. Zeci de tramvaie au fost puricate cu ochiul transformat în lupă. După două zile și două nopți de cercetări s-au găsit pe una din osiile vagonului de remorcă al unui tramvai de pe linia 27 fire de păr înotînd în uleiul osiei. Analiza a dovedit că firele de păr aparțineau victimei: omul a coborît din remorcă și a grăbit, grăba criminală, l-a tîrît sub roțile tramvaiului.

Pus în fața faptului, manipulantul Nicolae Dumitru a ridicat din umeri: n-a știut nimic. (Dar după accident s-a întors la locul cu pricina să vadă dacă a fost ridicat cadavrul.) Nici taxatoarea remorcii, Rafira Băncilă, n-a știut nimic. (Dar a leșinat și n-a putut trage semnalul de alarmă). Așadar, un om s-a grăbit, n-a privit în oglinda retrovizoare și a devenit

Cei doi ofițeri de miliție în timpul cercetărilor.

UN ORAȘ DE 700 ANI

După cum am scris în numărul nostru din 10 iunie a.c., orașul de pe Tîrnava Mare, ale cărui turnuri și bastioane își înalță siluetele alături de coșurile noilor fabrici, și-a sărbătorit zilele acestea șapte secole de existență. Transmitem și pe această cale cele mai fierbinți felicitări. Mediașul este atestat pentru prima oară ca așezare pe harta țării într-un document din anul 1267.

criminal pentru că a răpit viața altui om. Iar femeia care n-a spus nimic și care n-a tras semnalul de alarmă (semnalul acesta bloca tramvaiul și putea salva omul) a devenit complice.

Nu tot ce zboară se mănincă. Dar tot ce fuge poate fi prins. Și când fuga începe la locul accidentului, circumstanțele se agravează iar pedeapsa se mărește.

...ȘI COMIC

Într-o zi, dintr-un garaj al renumitei noastre întreprinderi de transport a dispărut un autobuz. Hoțul a făcut câteva curse în afara orașului, și-a umplut buzunarul cu părălute și nu s-a liniștit până n-a făcut și un accident mortal. Așa s-a putut afla și de... furt. (Naș: cpt. I.G.) Altminteri, șeful garajului ar fi stat liniștit iar hoțul ar fi dus acasă autobuzul și ar fi spus familiei că l-a ciștigat la «loz în plic».

Dar furtul acesta — tot răul e spre bine! — a pus ordine în treburile I.T.B., paza funcționând acum după toate regulile artei. Nimic nu se mai fură. Din cînd în cînd se mai pierde

În toate centrele universitare se desfășoară în aceste zile concursul de admitere în învățămîntul superior. Pe zecile de mii de tineri bacalaureați îi mai așteaptă încă câteva zile de muncă asiduă și încordare, după care vacanța dinaintea primului lor an de studenție le va oferi binemeritate bucurii. Tinerii care dau acum examenele de admitere se vor pregăti în anii de studenție pentru mai mult de două sute de specialități.

Astfel am văzut cum se lupta pe două fronturi pentru salvarea unui înecat. În cabinet medical făcea respirație artificială pacientului, iar de partea cealaltă a cabinetului sora de serviciu descompunea telefonul în părțile lui componente pentru a găsi un... ton.

Pînă la urmă tonul a venit, înecatul a fost luat cu salvarea și sperăm că lucrurile s-au terminat cu bine.

Va fi oare nevoie să instalăm telegrafie fără fir la balta Floreasca pentru S.O.S. sau serviciile P.T.T.R. se vor hotărî, o dată și o dată, să asigure telefoanelor pe care le au în grijă o funcționare normală?

Dan BÎRLĂDEANU

ULTIMUL ACT AL CUPEI ROMÂNIEI

Dacă microbiștii fotbalului nu așteptau prea mare lucru de la jucători în acest sfîrșit de sezon, în schimb erau inșetați de surprize. Surprize cu orice preț, care să compenseze iluziile spulberate, visurile neimplinite, tahicardiile de după meciuri, duminicile pierdute din acest sezon trist. Dacă în campionat surprizele au fost prea puține, în schimb Cupa României a fost destul de generoasă cu întristații suporterii ai fotbalului. Vajnice echipe din categoria A s-au prăbușit fără glorie, ca niște popice, în fața unor adversari modești care joacă mingea pe stadioane obscure de provincie.

De la revelația acestei ediții a Cupei, Foresta-Fălticeni, se aștepta foarte mult. Un val de simpatie era gata s-o poarte spre țărîmul victoriei. Pasiunea era îndreptățită. Cinci echipe din categoria A, printre care actuala campioană a țării, Rapid, au părăsit arenele învinse. Dar ultima rundă n-a adus nici o surpriză. Rutina și experiența și-au spus cuvîntul, corect dar cu o disperantă lipsă de fantezie.

Steaua a ciștigat Cupa României dar, moralmente cel puțin, categoria A a pierdut-o. Păcat de tricourile rupte de «microbiști» pe stadionul Republicii.

VĂ ROG, N-AVEȚI O CĂRĂMIDĂ ÎN PLUS...?

În centrul Sucevei se înalță edificiul Casei de cultură aflate în plină construcție. «În construcție» este un fel de a spune... De fapt nu se găsește cărămidă. Sau cînd a fost, numai cărămidă nu era.

Într-o convorbire avută cu inginerul Cîrlionu Ion de la șantierul Casei de cultură am aflat că pe lângă faptul că e livrată cu întîrziere (n.n. — vom vedea mai încolo cum

și de ce), cărămida mai are și numeroase fisuri, sfărîmîndu-se la cea mai mică lovitură. Astfel se pierde cam 20-30 la sută din cantitatea ce intră pe poarta șantierului. Pe celelalte șantiere situația este și mai proastă. Cele câteva fabricuțe de cărămidă din Botoșani și Fălticeni au fost desființate fără prea multă chibzuință. Se presupunea, în același timp, că fabricile de la Piatra-Neamț, Roman și Iași vor acoperi cu vîrf și indesaș cerințele. Dar iată că peste zece milioane cărămizi, cît fabricau «micile întreprinderi» acum dezafectate, n-au putut fi acoperite. În întreaga regiune Suceava lucrările de construcție stagnează. În lunile mai și iunie toate construcțiile de locuințe din regiune s-au oprit! S-a ajuns pînă acolo încît șantierele se împrumutau unele de la altele

cu cite un camion de cărămizi. Să nu stea oamenii degeaba! În Suceava 200 de apartamente stau neterminate din martie, iar în Botoșani, 75. O situație a secției economice regionale arată un deficit de un milion de cărămizi numai într-un singur trimestru. Dacă s-ar obține această cantitate s-ar putea da în folosință pe întreaga regiune 578 apartamente pînă la data de 1 octombrie a.c., iar alte 360 apartamente ar fi gata la sfîrșitul anului. Deocamdată, adunînd cantitățile «lipsă» pe primele trei trimestre ale anului ajungem la o cifră ce oscilează în jurul a patru milioane!

Cam mult. Ar fi timpul ca Ministerul Construcțiilor să ia cîteva măsuri... constructive. Dar repede!

Mihai HETCO

Un oaspete de seamă în mijlocul cineaștilor noștri: marele regizor și actor american Orson Welles, sosit într-o «vizită de explorare a posibilităților de colaborare cu cinematografia românească», după cum ne-a declarat domnia sa. În timpul vizitei în țara noastră, Orson Welles a vizionat cîteva din realizările de seamă ale cinematografului românesc și s-a întîlnit cu regizori, actori, operatori și critici de film. În fotografia noastră, Orson Welles (în mijloc) primește la Buftea explicațiile inginerilor Al. Marin și Constantin Pivniceru.

cîte ceva. Așa, de pildă, acum cîteva zile s-a pierdut... un tramvai de pe linia 17. L-a uitat manipulantul Andrei Pîrtaș la capătul liniei. S-a dus omul cu o domnișoară în parcul «8 Mai» să declare amor etern.

Să mai spună cineva că itebiștii nu sînt sentimentali.

Bazil DUNĂREANU

S.O.S. LA ȘTRAND

Știți să înotați? Puțin, spuneti? Puțin bras și un pic craul? Mă rog, merge. Puteti încerca: ștrandurile bucureștene vă stau la dispoziție. Cu o condiție: nu plecați de-acasă fără un specialist în repararea telefoanelor publice. Ați înțeles bine, nu un profesor de înot, ci unul de... telefoane. Pentru că, la o adică, al doilea se dovedește mult mai util decît primul.

Iată dovada: duminica trecută, la ștrandul Floreasca II, un moment de suspense: de pe plajă a fost adus la cabinetul medical un accidentat. Puls zero, respirație zero. Lumea, în panică, s-a strîns în jur. Medicul de serviciu a reușit să-l scoată din starea de comă. El a apreciat însă că pacientul are nevoie de asistență medicală mai complexă, care nu-i putea fi acordată decît la un spital. Deci, chemați Salvarea!

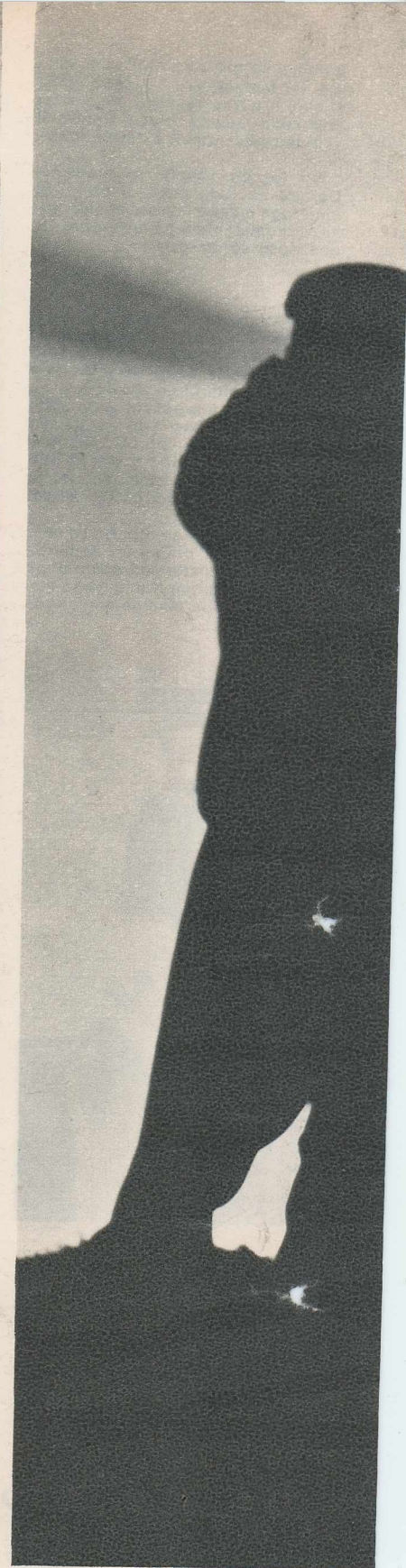
Dar cum, vă rog? Aici începe să se demonstreze vitala necesitate a unui reparator de telefoane.

Căci telefonul public de lângă cabinetul medical era, firește, defect, iar cabinetul — în mod cu totul de neînțeles — nu era dotat cu un telefon direct.

Valea Lotrului va deveni în următorii ani una dintre cele mai solicitate regiuni turistice din România. Din locul care se cheamă Vidra se va întinde pe o distanță de 10 km oglinda fluidă a lacului de acumulare. Pe marginea lui va serpui soseaua asfaltată ce va conduce turistii spre cabanele și hotelurile de la Puru, iar de acolo, peste creasta muntilor, spre Novaci, Sebeș sau Făgăraș.

Constructorii hidrocentralei (printre care se numără și ing. Clim Lorin), veterani ai marilor șantiere, sînt de părere că Valea Lotrului este cea mai frumoasă vâlce pe care au văzut-o vreodată

LOTRUL

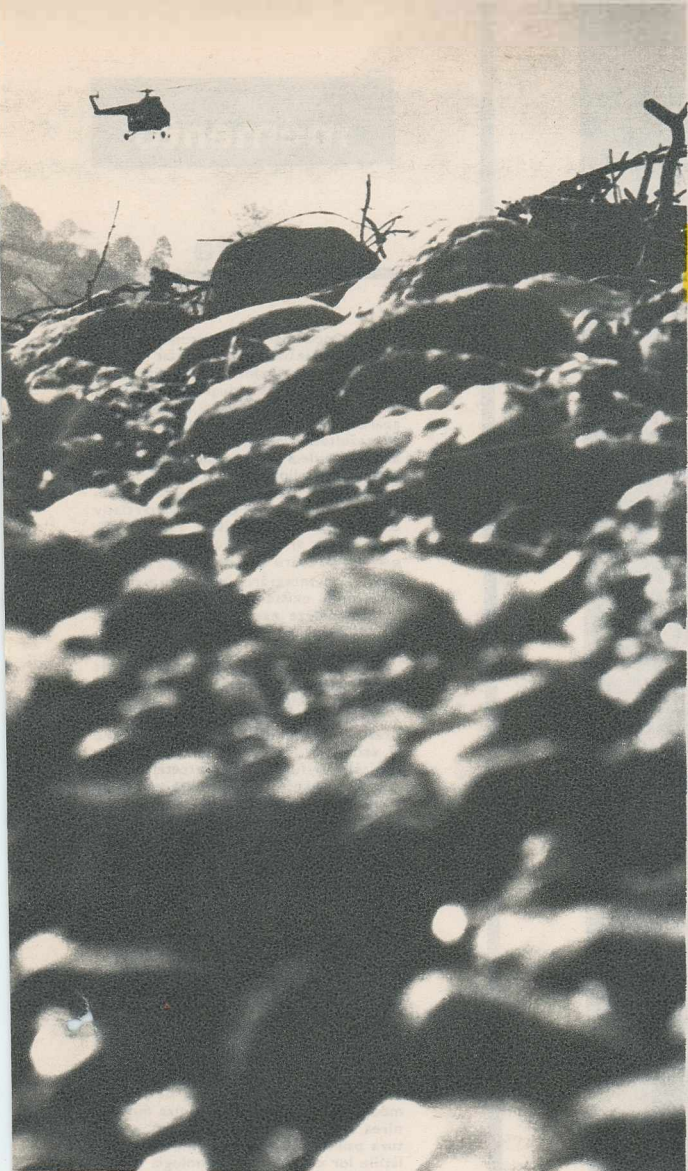
Pe platourile înalte, acolo unde nu pot ajunge mașinile, camioanele și tractoarele, singurul mijloc de transport rămâne elicopterul. Pe calea aerului sînt transportate nu numai echipele de constructori, ci și importante cantități de utilaje și materiale.

ÎN ULTIMA LUI VARĂ IDILICĂ

Fotoreportaj de Ion CUCU

Sistemul arterial din bazinul Lotrului va cuprinde și asemenea conducte instalate uneori chiar sub culmea muntelui. Cu ajutorul lor, apele aflate sub cota lacului de acumulare vor face cale întoarsă, îndreptându-se spre Vidra.

▶ Peste acești bolovani va curge în viitor un modest și molcom piriiaș. Lotrul și cele peste 80 de riuri culese din amonte și aval de pieptul barajului își vor strămuta în subteran albia lor milenară. Uluiitor este că o parte din aceste ape se vor îndrepta spre lacul de acumulare curgînd de jos în sus. Ele vor fi ridicate pînă la 150 de metri cu ajutorul unor stații de pompare și expediate prin conducte speciale în direcția Vidrei.

▼ Albia subterană a Lotrului va trece și prin împărăția codrilor seculari. La cota 1 215, în mijlocul poienilor, constructorii au durat asemenea așezări alcătuite din dormitoare pe rulote și câteva cabane pentru familiști. La Curmătura Fagului și la Mănăileasa au fost înființate chiar și școli pentru copii.

De sub Munții Parîngului și pînă la vărsare în Olt, albia Lotrului numără 76 de kilometri. Mai puțin cu 203 km decît Bistrița și cu 264 km decît Argeșul. Cu toate acestea, în final, cînd centrala electrică de la Ciungetu va intra în funcțiune, Lotrul va vărsa în circuitul energetic al țării 500 MW, realizînd o producție anuală de 900 000 000 kWh sau, cu alte cuvinte, mai mult decît Argeșul și Bistrița luate la un loc.

Marea cascadă artificială care va pune în funcțiune turbinele generatoarelor își va trage puterea din lacul de acumulare ce se va amenaja la Vidra, la cota 1 300, mai sus de cunoscuta și spectaculoasa zonă a cataractelor. Aici, în această căldare uriașă (un adevărat lac alpin creat prin forța și priceperea omului), își vor învălui apele Lotrul și cele peste 80 de riuri și riulețe culese din aval și amonte de pieptul barajului. 80 de ape vițoroase își vor strămuta în subteran albia lor milenară, o întreagă rețea de tuneluri subterane lungă de 150 km, împinzînd subsolul pe o suprafață de 210 kmp, vor pompa în fiecare clipă spre lacul Vidra sute de mii de metri cubi de apă.

Acest uriaș sistem arterial al munților va aduna între obîrșia Lotrului și muntele artificial zidit la Vidra 350 milioane metri cubi de apă, cu un debit de 5,4 mc pe secundă. De aici, rîurile înfrățite vor izbucni printr-un tunel lung de 13,5 km și, prăbușindu-se peste paletele turbinelor, vor alergera pe galeria de fugă, regăsînd lîngă Mălaia veche albie a Lotrului.

Deocamdată, puternică și ostilă, natura se simte sãpînã pe situație. Lotrul, vechiul cãrãuș al buștenilor, se lasã anevoie domesticit. Dar astãzi, mai mult decît altãdatã, victoria omului este prescrisã. Minerii și constructorii care au înãlțat Bicazul, au strãpuns cetatea de piatrã de la Leșul Ursului, iar la Argeș au dãltuit în munte impresionanta șosea de la coronamentul barajului, lucreazã în prezent și la Lotru. Înaintînd cu migalã în împãrãția naturii, desferecînd-o din încleștarea ei haoticã, ei vor rãpi din legendara Țarã a Loviștei bogãția cea mai de preț: forța hidroenergeticã.

Infruntarea dintre om și naturã a început în întreaga zonã afectatã lucrãrilor. Pe jos sau dirijînd mașini puternice, oamenii au început sã «umble» prin munte tãind sute de metri de galerie. La suprafață au apãrut orãșelele constructorilor, școli noi, înființate chiar în inima codrilor seculari, cluburi, magazine, cinematografe. Mii de oameni veniți din toate colțurile țării, locuitori vremelnici ai acestor locuri. Mii de constructori sosiți sã domesticeascã forța oarbã a Lotrului. sã o

carte

● Un nou manual de economie politică — **Socialismul** — adresat studenților și tuturor celor care studiază economie politică, individual sau în diferite forme ale învățămîntului de partid, a apărut la Editura politică. Pus de acord cu rezultatele generalizării experienței acumulate de-a lungul anilor în predarea acestei discipline, cu cercetările științifice actuale, cu practica construirii socialismului, manualul este un ghid relativ cuprinzător al domeniului abordat. Ținînd seama și de discuțiile purtate în privința predării acestui obiect de învățămînt, al integrării lui în formele de învățămînt existente, autorii au reușit să-și modeleze expunerea și în funcție de o seamă de norme didactice mai generale.

● O altă lucrare cu un scop didactic mai pronunțat (deși ea vizează cercuri mai largi decît cele ale școlii propriu-zise) este cea alcătuită de Sorin Alexandrescu și Ion Rotaru: **Analize literare și stilistice** (Editura didactică și pedagogică). În funcție de cercetările mai noi în acest sector, se încearcă un număr de modele de analiză ale poeziei, prozei și dramaturgiei noastre în dezvoltarea lor istorică. Nu era rău dacă se îngloba și un capitol dedicat criticii și istoriei literare, eseului, care sînt tot literatură, artă deci, și merită atari analize.

● Un interesant volum privind **Psihologia muncii industriale** a apărut la Editura Academiei sub redacția prof. Al. Roșca. După un scurt capitol privitor la istoricul psihologiei muncii în secolul trecut și în cel în curs, se analizează bazele procesului de muncă, recepționarea informației, prelucrarea și decizia, oboseala, monotonia, regimul de muncă (schimbările), accidentele și protecția muncii etc. Se studiază apoi psihologia diferitelor colective de muncă, modul de a concepe și organiza îndeplinirea sarcinilor, stilul de muncă, structura psihosocială a întreprinderilor, relațiile lor cu publicul, psihologia consumatorului, a reclamei etc. E drept, fiere din aceste chestiuni se cuvin re-luate, dezbătute cu mai mult curaj, renunțîndu-se la unele șabloane, dar lucrarea în ansamblu merită atenție.

● A apărut o nouă fascicolă din **Dicționarul limbii române**, cuprinzînd cuvintele de la verbul a miniaturiza pînă la adjectivul mititel. Început cu aproape un veac în urmă și suferind modificări structurale pe parcurs (Hașdeu, Al. Philippide, Sextil Pușcariu sînt cîțiva dintre vechii lui alcătuitori), dicționarul e acum într-o fază relativ înaintată de elaborare. Numai de n-ar interveni cine știe ce alte surprize care să amîne realizarea lui. Pe de altă parte, avînd în vedere numărul relativ mare al colaboratorilor și experiența acumulată, s-ar impune parcă un tempo de editare ceva mai viu.

● Deși aflată în plin centru al Capitalei, Biserica Stavropoleos, remarcabil monument de arhitectură din secolul al XVIII-lea, este, deocamdată, mai puțin cunoscută. Cartea lui Răzvan Theodorescu (seria «Mici îndreptare de monumente istorice» a Editurii Meridiane) vine să atragă atenția, cu competență, asupra acestui monument.

● În aceeași serie semnalăm și lucrarea întocmită de Corina Nicolescu privind Biserica Sf. Nicolae din Scheii Brașovului, monument arhitectonic de reală frumusețe, cu o tradiție istorică și culturală remarcabile, a cărui cunoaștere ne este acum mai lesnicioasă.

● Utilă versiunea în alte limbi a lucrării lui N.N. Constantinescu intitulată **Industrializarea în România**. E un mijloc de informare a străinilor pe care nu-l putem neglija.

cinema

● **Zodia fecioarei**. Filmul realizat de Manole Marcus, după un scenariu de Mihnea Gheorghiu, ambiționează să fixeze în tipare contemporane vechi motive de circulație universală. Dar rigorile acestora din urmă se cam răzbuună, sărăcesc dezbaterile etice și chinuiesc mitul. «Vedeta» filmului ni se pare a fi imaginea lui Sandu Intorsureanu; adevărata poezie și adevăratul dramatism de acolo vin. În distribuție: Gilda Marinescu, Cristea Avram, Ioana Bulcă, Ana Szeles, Mircea Bașta, Sorin Postelnicu, Peter Paulhofer, Mania Antonova.

● Legile mai mult sau mai puțin obscure ale programării filmelor cer spectatorului un repaus intelectual de

Galeriile subterane, croite pe dinăuntru în trupul munților, vor însuma 150 de kilometri. Acest impresionant labirint subpămîntean (în fața căruia legenda construcției a regelui Minos apare ca o modestă machetă!) va capta aproape întreaga rețea hidrografică din bazinul Lotrului. Căldarea lacului de acumulare va putea cuprinde 350 milioane de metri cubi de apă, cu un debit de 5,4 mc pe secundă.

(Urmare din pag. 7)

oblige ca în final să se supună unei singure comenzi sau, metaforic vorbind, unei simple apăsări de buton. Adevărul strict se află în vecinătatea acestei imagini literare: Lotrul și cele 80 de riuri se vor uni într-un singur destin și își vor supune energiile unui singur stăpîn: tabloul de comandă al hidrocentralei.

Dar nu numai atît. Obrazul crispat al văii se va în-senina treptat. Bazinul Lotrului va cunoaște în viitorii

ani prefaceri atît de structurale, încît regiunea va fi aproape de nerecunoscut. O întreagă vale căptușită azi de conifere va zace acoperită de ape. Pe marginea ei, o șosea asfaltată va conduce turiștii spre cabanele și hotelurile ridicate la Puru, iar de acolo, peste creasta muntelui, spre Novaci, Sebeș sau Făgăraș. Valea Lotrului, care și-a păstrat secole de-a rîndul întreaga ei originalitate, va deveni, mulțumită omului, una dintre cele mai frumoase și solicitate regiuni de interes turistic din România.

Antonella Lualdi

100 la sută pe timpul verii. Și mai ales al caniculei. Degeaba a tunat și a fulgerat presa sezoane în șir. Nimeni n-o aude! S-a hotărât parcă o dată pentru todeauna: filmele bune se văd (dacă se văd) iarna, cu paltonul îngrădăit pe genunchi. Antonioni și Kawalerowicz sînt mult mai ușor de priceput atunci. Așa stînd lucrurile, nu ne rămîne decît să vă prezentăm:

● O melodramă perfectă: **Dragostea mea**. Totuși dacă stăm și ne gîndim bine, parcă o întrece «Femeia necunoscută». Regia: Raffaello Matarazzo. În rolurile principale: Eleonora Brown (Ciocirani), Paul Guers, Antonella Lualdi.

● **Compartimentul ucigașilor**. Nu saltă cu nimic peste nivelul filmului polișt obșnuit, confecționat după schema clasică a lui «kasasinul se află printre noi». Regizorul Costa-Gavras știe însă să compună o atmosferă tenebroasă fără ostentație. Actori unul și unul: Simone Signoret, Yves Montand, Pierre Mondy, Michel Piccoli, Jacques Perrin, Jean-Louis Trintignant și debutanta Catherine Allegret.

● Mari actori pe ecranele noastre: Irene Pappas (Ierburii amare), Gérard Philipe (Montparnasse 19), Michèle Morgan și Bourvil (Oglinda cu două fețe), Zbigniew Cybulski (Giuseppe la Varșovia).

disc

● Avem, în sfîrșit, și o versiune stereofonică a **Recitalului Ion Piso**. Fantasticele posibilități ale tehnicii de redare în «relief» a sunetului și-au găsit aici cel mai neașteptat teren de investigație. Ne așteptăm ca vocea umană să nu ofere nimic deosebit, ca «relief», stereofoniei. Însă vrăjitorii moderni ai captării sonorului au reușit ca, îmbinînd frumoasa voce a solistului cu diversele compartimente ale orchestrei, să obțină contraste, suprapuneri, alăturări care, savant dozate, sună alt fel, inedit, neașteptat. Pentru mai multă convingere ascultați-l pe Ion Piso, împreună cu orchestra Teatrului de operă și balet, dirijată de Egizio Massini, interpretînd Verdi, Puccini, Bizet, Massenet, Flotow. În lumea discului părerile sînt foarte împărțite în privința stereofoniei, mai ales că există și suporteri ai monosaurului. Tot așa cum există și celebri dirijori care nu suportă discul, mergînd pînă acolo încît refuză orice înregistrare a interpretărilor lor. Noi însă să ascultăm în continuare, fie stereo, fie monoaural, numai bune să fie discurile, și la propriu și la figurat (ST-ECE-0266).

● **Marele concert de Muzică populară transilvăneană** ocupă suprafața unui disc de mari dimensiuni (30 cm) care cuprinde 14 piese folclorice de o rară frumusețe cîntate de 7 soliști dintre cei mai cunoscuți și de 7 orchestre tot atît de renumite. Cîntece vesele, cîntece de joc, cîntece de dragoste, într-un cuvînt, cîntece ale poporului român (EPE-0281).

● Și **Vlad Dionisie** cîntă (chiar foarte bine) muzică ardelenescă: «Învîrtita din Sibiu», «Mîndra mea poartă mărgele» sau «M-apucați să merg cu steagul». Acompaniază — corespunzător — orchestra lui Nicu Stănescu (EPC-812).

muzică

● Foarte interesant și atractiv ciclul privitor la istoria muzicii de jazz, organizat de Casa ziaristilor cu concursul competent al muzicologului **George Sbărcea**. Remarcabilă, de asemenea, contribuția adusă la reușita exemplificărilor de tînăra și talentată solistă de muzică ușoară **Aura Urziceanu**. O voce bună, o interpretă plină de fantezie și originalitate, o prezență scenică expresivă, grațioasă.

● Un spectacol cu **Bal la Savoy**, cunoscută operetă a lui Paul Abraham, poate fi vizionat la Sala Palatului (9 iulie) în interpretarea Teatrului muzical din Constanța. Printre interpreți: Elena Șimionescu, Elizeu Simulescu, Iacobina Vlad, Dinu Teodorescu, Margareta Tomazian ș.a.

● O.S.T.A. invită cu încăpăținare prelungită în ani aceiași și aceiași soliști. Cînd Los Paraguaios, cînd Remo Germani, cînd Remo Germani, cînd Los Paraguaios, pînă cînd, hotărîți să descopere tînere talente pe meridianele globului, specialiștii O.S.T.A. «lansează» cu surle și așeze cîțiva juri cîntăreți italieni cu desăvîrșire ignorați în toată peninsula. Idei puține dar fixe!

● Și fiindcă vorbim de organizarea O.S.T.A. într-o lună au fost programate numai la Oradea 12 turnee. Nu-i de mirare că, în ritmul de un spectacol la trei zile, unele au fost contramandate din lipsă de public. Ar fi interesant de știut cine plătește diurna și transportul unctile. Nădăjduim din tot sufletul că instituția și nu organizatorii cu degetul în gură.

Aura Urziceanu

plastică

● **Cornelia Ionescu** — tapiserii. Nimic nu e interzis artei tapiseriei, nici sferele realului, nici cele ale oniricului sau abstractului, întocmai ca și picturii, dar pe care o urmează pe alte planuri, cu alte unelte și alte valori. Pornind de la o tradiție artistică românească cu vaste și seculare rădăcini, Cornelia Ionescu este un artizan modern, care știe că arta populară e un fertil ogor de inspirație, dar nu de imitație. Îi acceptă sugestiile stilistice, dar nu și rigorile. Modernă prin modul de-a imagina, prin culoare sau prin reevaluarea unor simboluri, artista tentează sinteze. Căci ce altceva sînt acele imagini (în lină) ale anotimpurilor, cărora ca să le dea mai multă pregnanță apelează la motive zodiacale pe lingă celelalte semne-simbol? Există în tapiseriile artistei dinamică și reverie («Cosmos») și de asemenea în unele dintre lucrări o admirabilă fantezie a decorativului («Bufnița verde», «Furcii»). Galerile de artă, bd. Magheru 20.

● **Ileana Dăscălescu** — artă decorativă. Actuala expoziție a Ilenei Dăscălescu ne propune un univers al candorii. Îl acceptăm! Sînt oare aceste lucrări momente de poveste sau reminiscențele unei vîrste pline de miracole? Și una și alta. Artista a reinviat cu nostalgie poezie — pentru cei maturi — lumea feerică a turtei dulci, nălipită de oglinjoare, cu multe din personajele ei seducătoare. Dar preocupările artistei sînt mai vaste, depășind zonele ingenuității, ca în «Compoziții» sau în excelentele «Proverbe» la a căror savoare Ileana Dăscălescu a adăugat fantezie grafică («Măgar s-a dus, măgar s-a întors»). De ce oare în această expoziție nu sînt admisi copiii? (Sala Kalinderu.)

● **Theodora Kițulescu** — ceramică. 26 de lucrări de ceramică mică. Lutul modelat de artistă a prins forme inchiupînd «Portretul Speranței», al lui «Moș Viscol», al «Somnului», al «Olăreșei» etc. Artista încearcă generalizări sau simboluri modelînd materialul cu neînliște. Prototipurile din faianță (serviciu de pahare cu cană) sînt nu numai utile dar și frumoase (bd. Magheru 20).

expoziția retrospectivă phoebus

Ocupînd simezele ce ni l-au prezentat nu demult, la Muzeul de artă, într-o imagine globală pe marele nostru pictor Ghiață, expoziția retrospectivă Phoebus face un gest nu mai puțin reverențios și binevenit: treizeci de ani de rîvnă artistică stăruitoare, tenace, dăruită, treizeci de ani de artă consecvent sinceră și realistă își găsesc oglindirea în cele 220 de lucrări (selecționate dintre cele peste 3000 rămase de la pictorul mort prematur, în 1954, la doar 55 de ani).

Pictura și grafica lui Phoebus sînt în primul și în ultimul rînd lirice și artistul nu s-a temut niciodată să recunoască acest lucru, nevăzînd în sentimentalism artistic o erezie, continuînd să fie el însuși mereu în toila înfruntării celor mai contradictorii, mai «cerebralizate» curente plastice. Phoebus a pictat cu dragoste, cu dragoste pentru pictură și pentru obiectul ei. Monografia lirică pe care o face Bucureștiiului de altădată, cu căsuțele și bisericile sale pitorești, cu prăvăliile mărunte peste care apasă firme uriașe, cu circumile și fundăturile sale, rămîne un document al epocii, un document artistic și social. Peisagist credincios, atras în egală măsură de peisajul citadin cît și de cel rustic, Phoebus nu este mai puțin un portretist sîrguincios. În opera sa apare — lucru nou, curajos pentru epocă — imaginea muncitorului, într-un serial de portrete care nu urmăresc atît individualizarea portretistică, ci imaginea-simbol, imaginea-esență a acelei forțe sociale în tot mai puternică afirmare. Tărani din Făgăraș, portretele de țărani bătrîni sau de copii surprinși în goana schițelor sau lucrați meticuloși, cu simț decorativ al culorii și volumelor, alcătuiesc, neîndoielnic, o pagină de antropologie în plastica românească dintre cele două războaie. Expoziția aceasta, în care caracterul omagial are și sarcina de a face dreptate unui artist nu întotdeauna tratat după meritele sale, ne dă în egală măsură prilejul unui act de temeinică cunoaștere a unei opere poate prea puțin știute, prea puțin oferite pînă acum iubitorilor de artă.

Al. Phoebus: Portretul meu (ulei pe pînză, 1941).

Al. Phoebus: Portrete din Făgăraș (ulei pe lemn, 1943).

S.F.

TIMPUL PROBABIL DE MIINE

de Nicolae TOPOR

DE CE METEOROLOGII DAU DESEORI GREȘ ÎN PREVIZIUNILE LOR? CARE ESTE SITUAȚIA ACTUALĂ? NE PUTEM AȘTEPTA ȘI ÎN ȘTIINȚA METEOROLOGIEI — CA ÎN ATÎTEA ALTE DOMENII ALE CUNOAȘTERII — LA O REVOLUȚIE? IATĂ CÎTEVA ÎNTREBĂRI PE CARE POATE VILE-ĂȚI PUS ȘI DV., RĂSPUNSUL PREZENTÎND UN INCONTESTABIL INTERES NU NUMAI ȘTIINȚIFIC, CI ȘI ECONOMIC.

PERSPECTIVE APROPIATE: ELIMINAREA MARILOR EȘECURI ȘI AMELIORAREA PROGNOZELOR DE SCURTĂ DURATĂ.

Să o spunem de la bun început: meteorologia — această disciplină care furnizează date extrem de utile pentru agricultură, aviație, transporturi rutiere, hidrotehnică, hidroameliorații, construcții, turism, sănătate publică — a rămas, în multe privințe, tot atât de înapoiată ca acum o sută de ani. De ce? Fiindcă problemele pe care este chemată să le rezolve sînt în realitate mult mai complicate decît își dă seama publicul larg.

Vechile tehnici meteorologice constau din observarea și măsurarea temperaturii, presiunii, umidității, vîntului, electricității și fenomenelor atmosferice (nori, precipitații, vijelii, furtuni etc.) *de jos în sus*, într-un număr de puncte răspîndite mai mult sau mai puțin uniform pe suprafața terestră. Ulterior, pentru efectuarea unor analize tridimensionale ale atmosferei și ale proceselor meteorologice, s-au înființat puncte de observații pe vîrfuri de munte; totodată s-au proiectat și utilizat aparate lansate în atmosfera înaltă (10-30 km) cu ajutorul unor baloane umplute cu hidrogen sau heliu, care transmiteau prin radio diferitele măsurători efectuate (temperatură, presiune, umiditate și vînt).

Tehnica nouă a adăugat, este drept, și alte mijloace de investigație: rachetele-fuzee, radarul meteorologic, dar principala noutate constă în observarea fenomenelor atmosferice *de sus în jos*, și aceasta se practică astăzi cu ajutorul sateliților meteorologici.

Totuși, toate aceste mijloace de observare perfecționate sînt departe de a asigura infailibilitatea prognozelor.

METEOROLOGUL: UN OFIȚER DE STAT MAJOR CARE URMĂREȘTE PE HARTĂ MIȘCAREA «TRUPELOR»

Pînă acum cîțiva ani datele provenite din observațiile meteorologice, executate simultan pe tot globul și centralizate prin telefon, telegraf, radio, în institutele de specialitate, erau, după verificare, așternute simbolizat pe hărți.

Cu o sută de astfel de hărți (sinoptice) meteorologul, ca un ofițer de stat major urmărind trupele pe un cîmp de operații, analiza deplasarea diferitelor fenomene și ciocnirile dintre acestea, în timp și spațiu, trăgînd concluzii

asupra evoluției lor viitoare.

Metodele de prevedere sinoptice au fost însă și sînt considerate ca empirice și de aceea, încă din 1922, L.F. Richardson a propus elaborarea prevederilor de timp prin metode numerice, întrucît fenomenele atmosferice se supun unor legi ale dinamicii, mai precis. ale termodinamicii și hidrodinamicii.

A survenit însă o dificultate esențială: în decursul celor patru decenii scurse de la lansarea ideii lui Richardson, meteorologii, cu instrumentul matematic la îndemînă, nu au dispus de metode de rezolvare în timp util a celor șapte ecuații privind mărimile care definesc starea vremii într-un anumit moment, la un anumit loc: presiunea, temperatura, densitatea, umezeala și vîntul (care este o mărime cu trei componente, după trei direcții perpendiculare). Într-adevăr, încercările făcute au arătat că pentru a se elabora pe bază de calcul buletinul timpului probabil pentru 24 de ore și doar pentru 2 000 localități de pe glob ar fi fost nevoie de un număr de 64 000 matematicieni! Iată de ce, cu cîțiva ani în urmă, elaborarea timpului probabil prin *calcul matematic* părea o utopie. Astăzi, calculatoarele electronice au schimbat întrucîtva situația, ba chiar prognoza s-a extins de la 24 de ore la 72.

CE REZOLVĂ VEGHEA METEOROLOGICĂ MONDIALĂ...

Al cincilea Congres al Organizației Meteorologice Mondiale, ținut recent la Geneva, a aprobat ameliorarea actualei organizări meteorologice prin instituirea unui sistem mai centralizat, intitulat Veghe meteorologică mondială. Despre ce este vorba?

De aproape o sută de ani fiecare țară emite, pentru străinătate, informațiile meteorologice de pe teritoriul său și recepționează datele similare de care are nevoie din țările sau regiunile care o influențează meteorologic. Cu aceste date fiecare stat își întocmește lucrările pe care le consideră necesare și pe baza cărora elaborează prognozele de timp.

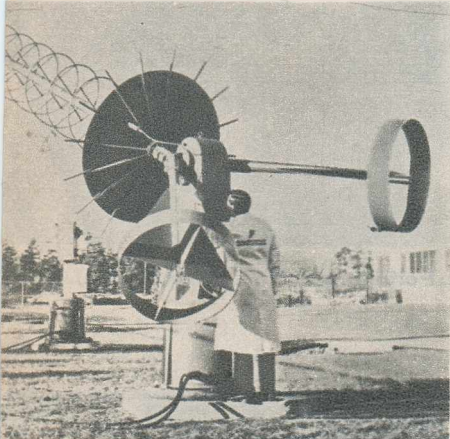
În cadrul Veghei meteorologice mondiale informările de pe întregul glob vor fi centralizate telegrafic în trei centre: Washington, Moscova și Mel-

bourne, care le vor prelucra și — sub această formă — le vor transmite unor centre regionale, iar acestea din urmă, centrelor meteorologice naționale. Astfel, serviciile naționale vor primi materiale informative mult mai complete decît cele de care dispun astăzi, deoarece centrele mondiale vor folosi toate mijloacele de investigație (nave, fuzee, radar, sateliți) și de «tratare» (calculatoare). Numărul actual al stațiilor meteorologice mărindu-se de la 9 000 la 12 000, pe suprafața globului nu vor mai exista regiuni lipsite de date meteo (deșerturi, oceane, calote polare).

O largă colaborare internațională va permite să se evite actualele eșecuri de prognoze, datorate aparițiilor subite ale unor perturbații atmosferice în afara observației meteorologice.

...ȘI CE NU REZOLVĂ

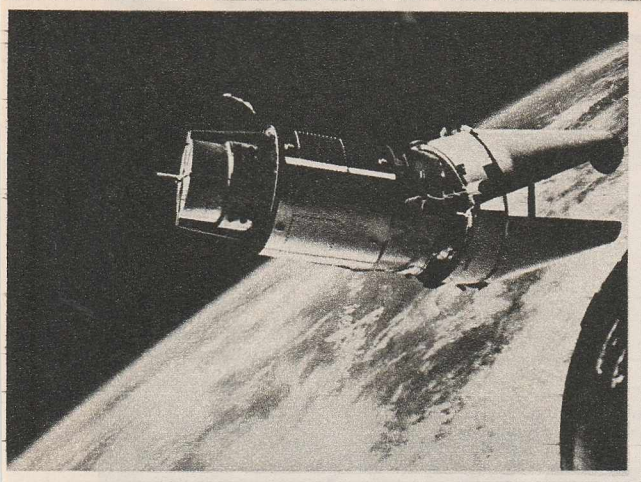
Și totuși Veghea mondială nu va rezolva integral nici măcar problema prevederilor pe scurtă durată (1-3 zile), deoarece centrele regionale de care vorbeam mai sus nu vor putea întocmi prognoze absolut certe. Motivul este simplu. Fiecare țară sau ținut își are specificul său natural: «landschaft»-ul său (coline, munți,

Modelul unui aparat ultramodern de telecomunicații meteorologice.

Pentru a se elabora pe bază de calcul numeric buletinul timpului probabil pentru 24 de ore ar fi fost nevoie de o întreagă armată de matematicieni. Iată de ce, pînă la crearea de mașini electronice (ca cea din fotografie), adaptate în mod special cerințelor meteorologiei, prognozele aveau, într-o măsură mai mare sau mai mică, un caracter empiric. Dar nici calculatoarele nu pot elimina din previziuni un mare dușman al meteorologului: **ÎN-TIMPLAREA.**

Sateliții artificiali ai pământului au lărgit enorm sfera de cercetare a meteorologilor, permițând — pentru prima oară după milenii de observare a fenomenelor atmosferice de jos în sus — investigarea «cerului» de sus în jos. (În fotografia noastră: cosmonautul a scos miinile prin hubloul navei cosmice, pentru a fotografia ceea ce se vede «de sus în jos», adică o imensă porțiune a globului terestru.)

lacuri, păduri, stepă etc.) care influențează în mod diferit fenomenul meteorologic ce este prevăzut a «traversa» acea regiune. Astfel, dacă centrul regional de la Roma, de pildă, va informa institutul nostru meteorologic că mâine va trece peste România un front de ploi, nu va fi posibil a se preciza dacă va ploua în toată țara și nici chiar dacă va ploua cu siguranță! Nu trebuie deci să ne așteptăm la prognoze infailibile, ci la un rezultat mai modest: eliminarea marilor eșecuri.

Prognozele elaborate de centrele continentale vor trebui redactate și corectate de fiecare centru național. Centrele naționale, având la dispoziție materiale informative de pe tot globul, vor putea adânci în mod evident cercetările pentru perfecționarea metodelor naționale de prevedere.

CAUZE MICI — EFECTE MARI; CAUZE MARI — EFECTE MICI

Veghea meteorologică mondială, sateliții meteo și calculatoarele ușurează considerabil, pe diferite planuri, munca meteorologilor, dar nu aduc soluții definitive și integrale.

Știm cu toții că orice fenomen, oricât de neînsemnat, are o cauză și când nu

o cunoaștem spunem că s-a produs o întâmplare. Întâmplările sînt deci fenomene ale căror legi sînt necunoscute omului și pe care acesta le atribuie hazardului, care în această situație este sinonim cu ignoranța.

În meteorologie «întâmplările» și «capriciile» sînt numeroase. Așa spre exemplu atunci cînd cerul este acoperit și amenințător într-o localitate oarecare, nici un meteorolog nu e în stare să precizeze momentul cînd va începe ploaia sau dacă va ploua peste toată localitatea sau numai peste jumătate din ea. În condiții fizice aparent identice nimeni nu va putea preciza dacă miine la ora 8 temperatura va fi egală cu cea de azi de la ora 8. Toți meteorologii știu că perturbațiile meteorologice iau naștere acolo unde echilibrul atmosferic e instabil, dar nimeni nu poate indica locul exact unde se va naște ciclonul, taifunul sau uraganul. Toată lumea știe că după o ninsoare urmată de cer senin temperatura va scădea noaptea accentuat, dar de ce scade cu 6 grade într-o localitate și cu 16 grade în localitatea vecină nimeni nu știe...

În meteorologie cauze foarte mici determină efecte foarte mari și numărul unor astfel de fenomene este conside-

rabil. Doar cîteva cristale de gheață căzute dintr-un nor cirus, situat la 10 000 m altitudine, într-o pinză noroasă la 300 și 3 000 m și care acoperă toată țara declanșează spre exemplu ploaie numai la Cluj și nicăieri în altă parte!

Sînt și cauze mari care determină efecte mici, de pildă atunci cînd două mase uriașe de aer cu temperaturi diferite se întîlnesc, producînd, la contactul lor, o suprafață de discontinuitate termică. De asemeni, în procesele meteorologice intervin și fenomene chimice care nu sînt luate în considerare din lipsă de determinare, deși pot fi cauze ale unor efecte importante. Pe scurt, prognoza nu poate fi absolut precisă deoarece omul nu cunoaște încă multe din legile naturii. Dar această situație nu va dăinui la nesfîrșit.

PE CÎND PROGNOZE PE LUNGĂ DURATĂ?

Noile tehnici folosite în meteorologie și însăși Veghea mondială vor pune la dispoziția institutelor de specialitate un material documentar global care va permite să se facă pași siguri spre prevederile timpului pe

lungă durată în condiții mult mai bune decît pînă acum, cînd datele sînt sărăcăcioase. Analizele ample, corelative și persistente efectuate cu mult spirit de discernămint vor duce la lărgirea orizontului și la găsirea legităților prognozelor mari.

Cercetătorii vor avea ocazia ca în noul sistem al meteorologiei mondiale să elucideze multe din misterele atmosferei și să constate că fenomene chiar neimportante din domeniul altor discipline au efecte ample în procesele meteorologice. Ei vor putea constata că nu numai trecutul imediat determină prezentul sau viitorul, ci uneori chiar trecutul mult mai îndepărtat. Numai o dată cu lărgirea cunoștințelor din disciplinele contingente (geologie, geografie, astronomie, biologie, geofizică) meteorologii vor avea posibilitatea să abordeze cu succes problema prevederii timpului pe lungă durată. Știința noastră își are granițele în domeniul altor discipline și legitățile ei reclamă și colaborarea acestora.

Pe această bază vom putea să apropiem ziua cînd crainica de la radio va anunța pentru prima oară, în locul «timpului probabil de miine»... «Atențiune! Dăm timpul de miine».

Traficul constituie o adevărată calamitate la Roma. Iar o dată ajuns la destinație începe căutarea, adeseori zadarnică, a unui loc de parcare. Anul trecut polițiștii de la circulație au aplicat, în umbra monumentelor, 1 275 968 de amenzi, la tot atâția automobilisti din Roma, în mare parte pentru nerespectarea interdicției de parcare. În medie o amendă la fiecare 2,2 locuitori. Fiecare amendă se ridică la minimum 1 000 de lire. Într-un an posesorii de automobile din Roma au trebuit să plătească cel puțin 1 275 000 000 lire numai pentru amenzi, un impozit extraordinar, echivalent cu aproximativ zece la sută din veniturile comunale.

 lob-reportaj

ROMA, 24 ORE

Text: Gianfranco BIANCHI

Fotografii: i BIANCHI—Roma

O zi oarecare, aleasă la întâmplare... Roma și-a pregătit culorile, de la covorul alb-roz de azalee, întins pe treptele de la Trinita dei Monti în Piazza di Spagna, și pînă la multitudinea de nuanțe ale automobilelor cu care sînt înșesate piețele, străzile, trotuarele.

Există numeroase moduri de a descrie o zi în capitala Italiei. De pildă, poți imagina un itinerar fantastic care să pornească de la piața Michelangelo din Campidoglio și să străbată locurile cele mai cunoscute din Roma monumentală.

cea a imperiului și cea a papalității. Dar, după părerea mea, a o descrie astfel, fie chiar erudit, înseamnă să faci ceva convențional, pornind de la o concepție de muzeu care nu corespunde realității din acest oraș cu trei milioane de locuitori.

E dimineață. În ciuda marelui număr de automobile particulare, lumea cu adevărat grăbită se îngrămădește în tramvaie pentru a ajunge la locul de muncă. După ce au coborît din tramvaiul care i-a adus de la periferie pînă la gara Termini, cei din fotografie vor urca în troleibuzele care merg către centru.

UN PATRIMONIU ISTORIC ȘI ARTISTIC UNIC ÎN LUME, CINCI PERIFERII, TREI MILIOANE DE LOCUITORI

Gîndesc că drumul de urmat trebuie să fie un altul, dacă vrem să dăm o ordine impresiilor, glasurilor și chipurilor care umplu o zi oarecare din Roma.

Este necesar să se pornească de la felul în care se prezintă orașul, cu milioanele sale de oameni care, la aceleași ore din zi, cu automobilul, troleibuzul sau tramvaiul, năpădesc străzile unde într-o vreme tropoteau doar puținele trăsuri cu cai ale bogătașilor; de la felul în care Roma de azi reușește să înfrunte problemele unei metropole care a cunoscut o expansiune dezordonată și năvalnică, să îmbine tumultuosul puls al vieții moderne cu acea parte din sine care s-a acumulat aci de-a lungul secolelor, alcătuită din pietre antice, din zone arheologice vaste ca niște cartiere, din străzi, piețe, fîntîni și monumente, în care cei mai celebri artiști italieni și-au risipit geniul.

Vom putea astfel să descoperim cum este alcătuită Roma pentru a-i intui viața ce pulsează în ea.

Centrul istoric, unde vestigiile romane se îmbină cu Roma papală, este înscris în cercul unei periferii imense, formată din blocuri asemănătoare, toate cu nouă etaje, o întindere obsedantă de beton și care ar putea constitui periferia oricărui oraș unde unica preocupare a fost aceea de a construi. Aci locuiesc cea mai mare parte din cetățenii Romei — funcționarii, mica burghezie comercială.

În jurul și în interiorul acestei prime periferii întâlnești căsuțe joase, cu un etaj, cu arhitectură simplă, construite în timpul liber al locatarilor lor pe o bucată de teren cumpărat cu sacrificii și datorii, în rate, și transformat pe riscul fiecăruia în suprafețe de construcții.

Călătorul care intră în Roma cu trenul sau pe autostradă face cunoștință mai întîi cu cele 120 de «borghetti», în care locuiesc peste 100 000 de persoane, în mare majoritate familii de zidari care au construit orașul nou, dar care nu pot locui în el deoarece pentru ei este prea costisitor.

Între o periferie și alta se infiltrază o a treia, constituită din barăci de lemn și de tablă, în care trăiesc 35 000 de

► **Studenti de la Facultatea de arhitectură a Universității din Roma efectuează un studiu al Arcului lui Constantin. Ne aflăm în centrul celei mai vaste și bine conservate zone arheologice a orașului, printre colinele Palatinului și Esquiline. În fund — amfiteatrul Flavio, mai cunoscut sub denumirea de Colosseum, despre care se crede că a fost construit cu aurul dacilor.**

familii care, din lipsă de bani, nu-și pot permite o casă de cărămizi. Cei ce au ajuns aici sînt oameni în căutare veșnică de muncă stabilă. Sînt familii întregi ce și-au părăsit satele mizere din sudul Italiei, refugindu-se la Roma pline de speranțe, pentru a găsi doar o baracă — una din «borghetti» — în ultima periferie.

Există însă și periferii... de lux. Dacă treceți pe via Appia Antica, de exemplu, cea mai frumoasă stradă din lume, care păstrează încă farmecul vremurilor cînd o străbăteau legiunile imperiale, și pătrundeți cîteva sute de metri în ținuturile care o înconjură, întâlniți ascunse printre pinii cîntați de Respighi mari vile, nu prea înalte, cu piscine și parcuri.

Între mormintul Ceciliei Metella și catacombele Sf. Callisto locuiesc actori și actrițe cunoscute în toată lumea, producători de filme, înalți funcționari de stat și diplomați, străini bogați «îndrăgostiți» de Roma.

În fine, mai există și o periferie care se numește EUR, noul cartier apărut în jurul unor construcții începute în timpul fascismului pentru a adăposti Expoziția universală de la Roma care urma să aibă loc în 1942 (de aci prescurtarea EUR care s-a păstrat în continuare, pentru a indica zona), unde sînt zgîrie-norii, sediile unor mari societăți industriale și unde chiria lunară a unui apartament

(Continuare în pag. 14)

▲ **O fabrică ocupată de cei o sută de muncitori ai săi în semn de protest față de hotărîrea patronilor de a o închide. Roma are puțină industrie pentru că burghezia s-a împotrivit întotdeauna formării unei puternice mase muncitorești în oraș și chiar fabricile existente au dimensiuni reduse. Clădirea din fund este mai mare decît întreprinderea.**

◀ **Un cartier de «borghetti»; 35 000 de familii locuiesc în aceste barăci de la Arco del Travertino.**

SĂ MERGI ÎN CENTRU SĂ PRIVEȘTI VITRINELE — UN ADEVĂRAT VOIAJ

(Urmare din pag. 13)

cu trei camere echivalează cu dublul salariului pe o lună al unui muncitor metalurgist de înaltă calificare.

În vechile cartiere ale centrului istoric al Romei, înconjurat de solemnele ziduri aureliene, populația scade în fiecare an. Casele sînt prea vechi pentru a mai putea fi locuite și repararea lor costă prea mult pentru posibilitățile financiare ale familiilor meșteșugarilor și comercianților care le-au locuit timp de generații întregi.

De aceea aceste familii pleacă din centru, aleg una dintre periferiile care înconjură Roma de odinioară, în general cea cu casele cu nouă etaje, iar casa cea veche, născută în umbra palatelor patriene, este vîndută unei societăți anonime care va avea grijă să o renoveze pentru a o închiria apoi celor care vor putea plăti prețuri fabuloase — noilor «rude» ale lui Octavian August și Cicero.

Aceasta este, așadar, Roma: un oraș construit încet, de secole, orice s-ar spune, un oraș tulburător de frumos. Periferia caselor cu nouă etaje, deși nu are nimic comun cu raioanele din centru, nu se poate lipsi de acesta, pentru că de acolo își trage viața de toate zilele, acolo se găsesc ministerele, marile instituții de stat, birourile comunale și particulare, băncile, magazinele mai mult sau mai puțin celebre, teatrele, bibliotecile, galeriile de artă, cinematografele cu filme în premieră.

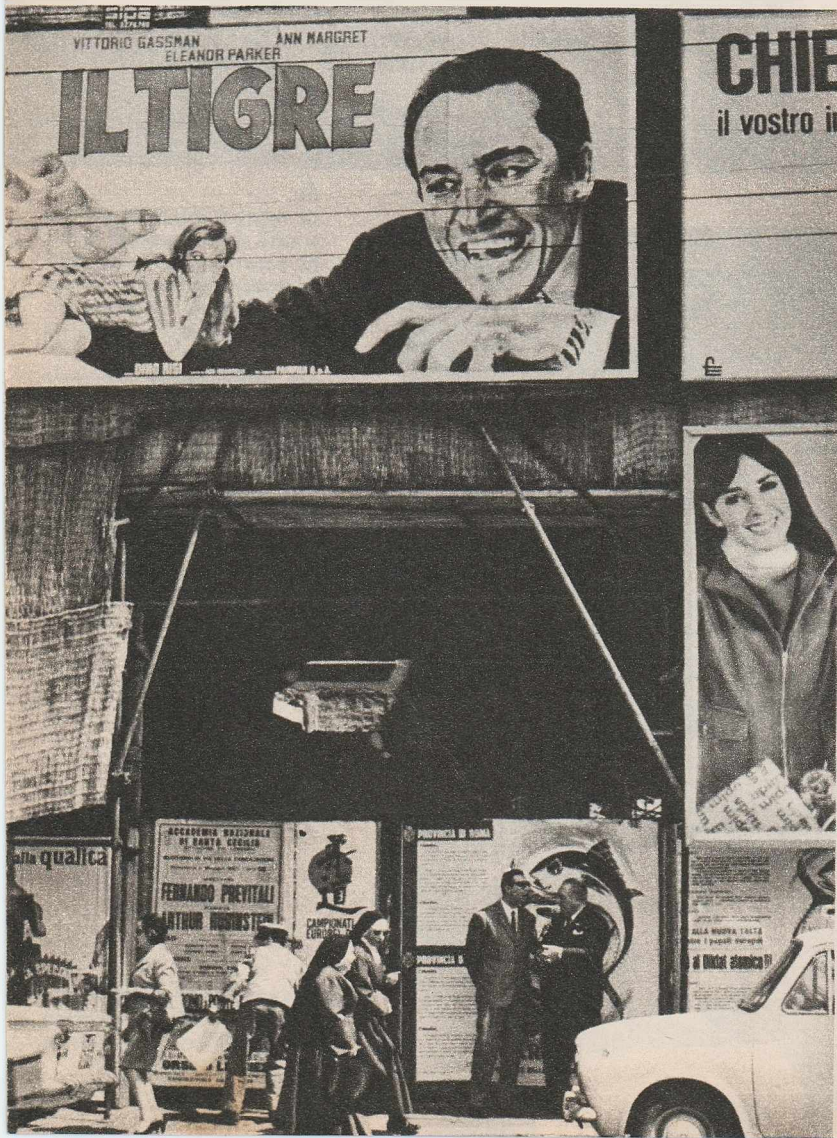
Pe schelele unui bloc din centru, aflat în renovare, au fost cătărate niște panouri publicitare enorme. Publicitatea, în afară de faptul că este un mijloc de convingere, a devenit și un mijloc de comunicare. Toate evenimentele din oraș se citesc pe pereți: apariția unui nou film, un concert, deschiderea unui nou magazin, polemica politică, moartea unor persoane cunoscute sau obscure, căsătorii și nașteri.

Iar centrul, la rîndul său, orașul, adevăratul oraș, nu se poate lipsi de periferiile caselor cu nouă etaje sau de «borghetti», asupra cărora nu s-a reflectat nimic din splendorile și din cultura sa, deoarece acolo se află locuințele oamenilor care îl aglomerează în fiecare zi. Iar-o deci, o zi la Roma — într-un oraș înconjurat de atîtea periferii, unite între ele printr-o legătură care se întreprinde în fiecare seară, cînd se trag obloanele birourilor și magazinelor.

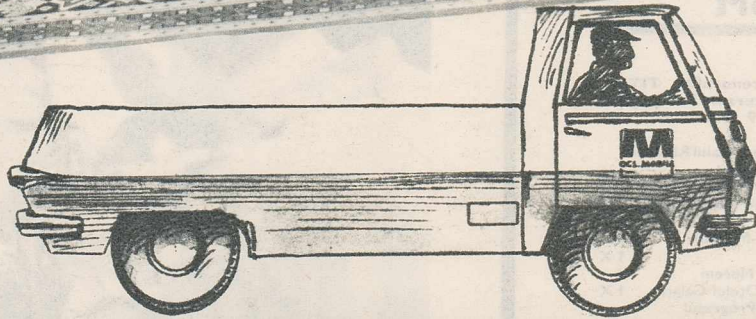
Locuitorii săi s-au obișnuit să-și petreacă puținele ore libere în cadrul periferiei lor. Mersul în centru, nu pentru lucru ci pentru a privi vitrinele, pentru a face cumpărături, pentru a se pierde printre acele lumini, printre acele obiecte atrăgătoare de acolo, are farmecul unui adevărat voiaj; înseamnă, cum se spune în cartiere, «să mergi la Roma». Se înapoiază acasă seara, după ce au navigat timp de cîteva ore în mijlocul unui trafic buimăcitor, pe străzile transformate în benzi transportoare de automobile și de troleibuze care înaintează la pas, ciocnindu-se adesea unul de altul.

Roma, Roma care merită osteneala de a fi numită Roma, își regăsește pacea, adevărata sa înfățișare, în nopțile de vară. Piețele redevin imense decoruri de marmură și de fațade mărginite de aglomerările, în fine tăcute, ale automobilelor parcate înghesuit, străzile respiră benzină și, mergînd, îți poți asculta zgomotul propriilor pași care răsună de-a lungul palatelor antice.

O stradă de la periferie, formată din case cu nouă etaje, în cartierul Garbatella, între colina Aventin și EUR. Roma este capitala occidentală care după război a avut cea mai mare dezvoltare urbanistică, în același timp impetuoasă, haotică și fermecătoare.

Casa noastră ca o floare

**PRIN
MAGAZINELE
O.C.L. «MOBILA»
BUCUREȘTI**

Notați adresele unităților noastre:

Funcționalitate, linie plăcută, modernă.

M
O.C.L. MOBILA

«Apartamentul» din str. 30 Decembrie nr. 52, tel. 15 86 23;
«Căminul» din P-ța 30 Decembrie (Amzei), tel. 14 76 21;
«Confortul» din Șos. Ștefan cel Mare nr. 15, tel. 12 52 20;
«Casa noastră» din P-ța Progresul, tel. 23 99 22;
Bd. 1 Mai nr. 126, tel. 18 35 25;
Bd. Gării de Nord, tel. 18 34 21;
Str. Bărăției nr. 41, tel. 13 21 91;
Bd. Dimitrov nr. 95, tel. 35 02 14;
P-ța 3 Decembrie (Chibrit), tel. 17 66 82;
Bd. Banu Manta nr. 2, tel. 18 30 04;
P-ța 13 Septembrie (Ghencea), tel. 31 67 92.

**Transportul și montarea mobilei în
apartamentul dv. se asigură de O.C.L.
«Mobila» la prețuri avantajoase.**

teatru

● Un repertoriu de calitate și-a alcătuit micul colectiv al Teatrului de stat din Sf. Gheorghe. Cităm: **Romeo și Julieta** în regia maestrului emerit al artei N. Tompa, cu A. Zoltos și Tosza Ilona în rolurile principale — ambii interpreți cu calități — și **Pygmalion** de Shaw în regia lui Andras Volgyesi, cu Nestor Andras și Nagy Ilona. Mai amintim din repertoriu: **Dezertorul** de Mihail Sorbul, **Păsărea cerului** de Moricz Szigmond, **Întâlnirea peste ani** de Lucia Demetrius.

● J.B. Priestley — cunoscut ca dramaturg mai ales prin piesa **Inspectorul de poliție** — este jucat de Teatrul de stat din Bacău cu **Mahalaua salcîmului galben**, o piesă de o valoare literară mai scăzută și de un dramatism facil. Spectacolul este însă bine realizat, dinamizat de regișorul Gh. Jora, în decorurile lui St. Georgescu. Remarcabilă creația artistului emerit I. Niculescu-Brună, alături de Mia Macri, Irene Flamann, Lory Cambos, Dorel Botoșescu.

● Teatrul de stat din Reșița, teatru în mare suferință artistică, are nevoie urgentă de ajutoare substanțiale. Pe această scenă, în condiții dificile, și-a făcut debutul studenta, regizoare **Viorica Petre** cu piesa **Neîncredere în foisor**, devenită slagăr teatral. Cu unele calități, spectacolul e jucat de Ovidiu Cristea, Olga Sirbul, Aurel Gheorghiu, Florin Timpu. Decorul aparține cunoscutului pictor C. Piliuță. În repertoriul aceluiași teatru se află și o «clasică»: **Tartuffe**, în regia lui Sorin Grigorescu și Ovidiu Moșinski — avind ca rezultat un spectacol ieftin, vulgarizator; merită a fi citate doar eforturile actorului Camil Georgescu.

● Premiere pe țară la Brăila: **Casa amăgiriilor** de Ray Lawler, în regia lui Ianis Veakis și scenografia Elenei Veakis. Același teatru joacă o amuzantă și spirituosă comedie clasică engleză: **Oțeterul recrutat** de George Farquhar, cu accente realist critice. Inegal realizat, spectacolul sugerează vag strălucirea replicilor și situațiilor din piesă. Regia: Ion Dinescu. Scenografia puțin inspirată: Gh. Matei. Dintre interpreți cităm: Melania Neagu, N. Budescu. La același teatru e jucat și D.R. Popescu cu piesa sa **Vara imposibilei iubiri** în interpretarea entuziastă a tinerilor actori Ioana Ene, N. Ivănescu, Bujor Macrin. Regia: C. Dinulescu.

televiziune

Surprinzător, dar programul săptămîinii nu pare copleșit de caniculă. O seamă de emisiuni (muzical-coreografice, de studio teatral, film, folclor etc.) ne demonstrează că exigența în întocmirea programelor poate evita moleșala estivală... Rețineți deci câteva titluri pline de promisiuni:

DUMINICĂ 9 IULIE. Ne bucură faptul că vacanța Filarmonicii nu a antrenat după sine și întreruperea concertelor simfonice televizate de duminică dimineața, chiar dacă organizatorii emisiunii vor recurge la ajutorul peliculei și benzii magnetice (12.15) ● Un spectacol sportiv... răcoritor: «Regata Lucerna» — concurs internațional de canotaj, transmisiune din Elveția (după-amiază) ● **Magazin 111** (18.35) ● Maria Peter, Nicolae Trofin, Dumitru Bălășoiu și Emilian Nedelcu. Asupra lor s-a oprit, de această dată, sufragiul telespectatorilor pentru rubrica **Interpretul preferat** (19.50) ● **Varietăți.** Iată o emisiune pe care trebuie s-o consemnez, indiferent de ceea ce gîndești despre ea. **Revedere** cu Doina Badea, Margareta Pislaru, Anda Călugăreanu, Anca Agemolu, Filomela Călin, G. Treștian, Puiu Călinescu, Mihai Ciucă, Cosma Brașoveanu, Nicu Constantin, Cristian Popescu și alții. Printre acești «și alții» or fi ceva nume noi și promițătoare? (20.15) ● În sfîrșit, emisiunea **Invitata noastră** care, dacă nu ne spune nimic prin titlu—«Marion și... mica publicitate» — ne spune, în schimb, prin numele autorilor: Radu Anagnoste și Valeriu Lazarov (22.20).

MARTI 11 IULIE. Un titlu de larg interes la rubrica **În direct...**: «Modernizarea transporturilor feroviare» — transmisiune din Gara de Nord (18.00) ● «Turcaret», piesa lui Alain René Lesage pe așful emisiunii **Seară de teatru**, în interpretarea colectivului Teatrului «Barbu Delavrancea». O simplă întrebare: de ce își inchipuie cei ce l-au programat că spectacolul acesta — văduvit de succes pe scenă — va avea mai mult noroc pe micul ecran? (20.30).

Rita Pavone

MIERCURI 12 IULIE. Două emisiuni demne de atenție: **Mari ansambluri** (20.00) ● Filmul «Insula» — o creație de mare valoare a cinematografului japonez (21.15).

JOI 13 IULIE. Teleglob ne oferă prilejul plăcut al unei călătorii (fie și prin intermediul filmului) în Austria (20.15) ● **La Studioul mic:** spectacolul cu «Tragedian fără voce» de A.P. Cehov (20.40) ● **Acordăm,** în continuare, girul nostru rubricii științifice, echilibrat întocmite, mereu în actualitate (dar cu un titlu cam prea lung): **Întrebări la care nu s-a răspuns încă** (21.00) ● Cîteva voci bune: Elisabeta Neculce-Carșia, Marina Crilovici, Ionel Pantea și cîteva balerini frunțași: Elena Dacian, Sergiu Ștefănschi, Luminița Dumitrescu, Dan Moise susțin programul intitulat **Pagini din opere** (22.20).

VINERI 14 IULIE. «Tricol galben» — remarcabil film documentar-artistice despre «Turul Franței» semnat de Claude Lelouche (22.20) ● Să-i ascultăm pe Mick Micheyl, Iaoueline François, Jean Claude Pascal (22.40) ● În rest, obișnuitele rubrici de vineri.

SIMBĂTĂ 15 IULIE. Semnalăm tineretului școlar o emisiune care i se adresează: **Pagini de istorie**, care înscrie în repertoriul scenariilor «Fulgerile Zarandului» (18.40) ● **Telediopedia** (20.00) ● Program folcloric: **La seceris** cu Maria Butaciu-Dragu, Irina Loghin, Ana Pacatius, Petre Săbădeanu, Dumitru Sapon, Sextetul Perinița și alții (21.00) ● O mică surpriză: **Studio Uno** — un program de varietăți din care nu lipsesc cîteva nume foarte sonore: Rita Pavone, surorile Kessler, Mina, Marcello Mastroianni, Betty Curtis și alții (21.20).

sport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul Pronosport nr. 27 din 9 iulie 1967

- I Chimia Suceava-Metalul Rădăuți 1
- II Foresta-Minobrad 1
- III Victoria Roman-Ceahlăul 1
- IV Textila Buhuși-Petrolul Moinești 1
- V Metalul Buzău-Mecalul 1 X
- VI Poiana-Flacăra Moreni 1
- VII Gloria C.F.R.-Oțelul Galați 1 X
- VIII Ancora Galați-Progresul Brăila 1
- IX Electrica Constanța-Portul Constanța X
- X Ștful-IMU Medgidia 1 X
- XI Metalurgistul Buc.-Dinamo Victoria X 2
- XII Electroputere-Autorapid Craiova 1
- XIII Victoria Tg. Jiu-Progresul Srehaia 1

coperta noastră

Ursula Andress, actriță de origine elvețiană, lansată în S.U.A. Spectatorii noștri o cunosc din filmul «Veselia la Acapulco».

demoneti

● CE SCAPĂ RECEPȚIONERII, MAI ALES CÎND ÎNCHID OCHII ● CUMPĂRĂTORUL — UN CONTROLOR FOARTE EXIGENT ● DACĂ NU VĂ PLAC REBUTURILE NOASTRE LE VOM DA ALTORA ● DAR CE FACEM CU PAGUBELE?

O simplă plimbare prin fața vitrinelor și rafturilor magazinelor ne arată că articolele de uz curent și îndelungat, produsele textile, încălțămîntea, confecțiile etc. sînt din ce în ce mai bune, mai de calitate.

Cu atît mai supărătoare apar deci anumite deficiențe pe care le mai prezintă unele mărfuri. Cum e posibil ca acestea să mai apară? De ce barierele ridicate în calea slabei calități par uneori ineficiente?

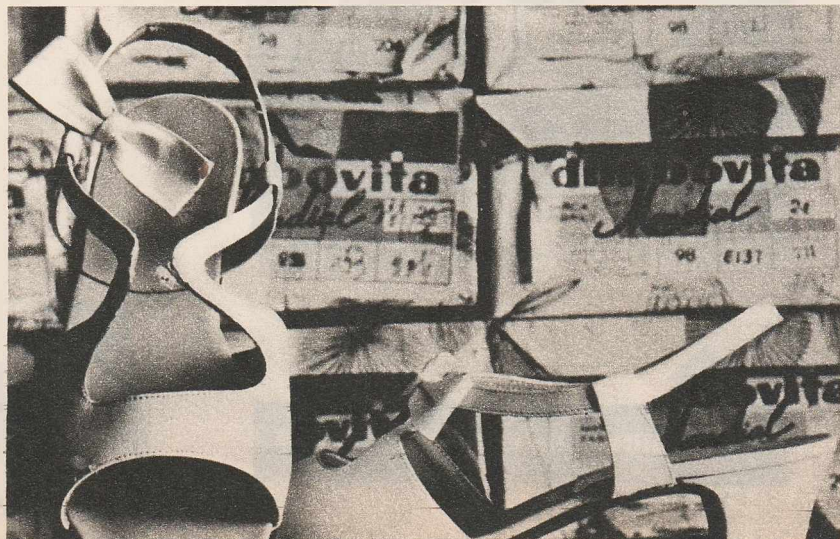
Să luăm, de pildă, domeniile produselor textile, încălțămîntei și produselor metalochimice. O primă constatare: din volumul total de mărfuri desfăcute, refuzurile din cauza calității necorespunzătoare sînt de ordinul zecimilor de procent din valoarea totală. Aproape 0,9 la sută la produse metalochimice, ceva mai puțin la textile, încălțămîntea. Aparent puțin. În acest pro-

cent se oglindesc numai acele mărfuri pe care recepționerii comerțului le-au respins dintr-un motiv sau altul. Adică au avut deficiențe relativ ușor constatabile. Cînd ne gîndim însă cîtei oameni și-au pierdut buna dispoziție fiindcă pantoful s-a dezlipit de la primul contact cu trotuarul sau că un stilou n-a mai tras cerneală, o ușă de șifonier s-a bombat, un autosifon la

Ceasornicele — care, oricum, sînt mai dificile de produs — nu prezintă defecte cînd sînt noi, în timp ce autosifoanele sînt reclamate mereu la magazine. Nu-i oare vorba de lucru de mîntuială, pentru care vinovații ar trebui să plătească?

O mostră a «calității» pantofilor Dimbovița.

zarea calității

Cumpărătorul este cel mai exigent controlor de calitate. «Controlul» său începe cu alegerea mărfii încă din vitrină.

Început să curgă, un televizor și-a pierdut tonul sau imaginea și așa mai departe, atunci această fracțiune ne apare la cu totul alte proporții. Am avut ocazia să vedem în magazinele de confecții ale Brașovului pantaloni cu defecte de croială, fără butoniere sau nasturi, cu buzunare cusute; sacouri din jersu pe buret cu zgîrieturi și ciupituri în material. Producătorii pantalonilor, recidiviști în materie, se află la Fabrica de confecții din Iași. Cei ai sacourilor, la Focsani. Fiecare articol purta și stampla controlului de calitate. Cine a fost mai necalificat: lucrătorul care a dat rebutul la recepție sau controlorul care a crezut că ștampila lui adaugă produsului indicatorii de calitate pe care acesta nu-i avea?

Directorul Întreprinderii comerțului cu ridicata textile-încălțăminte din Brașov, tov. Ștefan Cristescu, n-are de loc o părere bună despre modul în care își face datoria controlul de calitate în unele întreprinderi.

«La fabrica «Partizanul roșu», ne spune d-sa, am avut mărfuri refuzate în valoare de 648 000 lei numai în două luni. Cauza? Cei care fac controlul de calitate în fabrică nu sînt cointeresați să fie exigenți. Salariul și premiile lor depind de realizarea cantitativă a planului. Indicatorul «calitate», care ar trebui să fie principalul, eventual chiar singurul indicator de plan al controlorilor, este complet neglijat».

Aici, ca de altfel și la conducerea altor întreprinderi comerciale cu ridicata și chiar în direcțiile generale ale Ministerului Comerțului Interior, a fost susținută ideea necesității unui serviciu de control care să nu fie subordonat întreprinderii respective, să depindă direct de forul tutelar sau să fie un organism de sine stătător în stare să-și manifeste pe deplin exigența.

Alți lucrători din diferite verigi ale comerțului sînt de părere că sistemul actual de control este bun și poate deveni eficient dacă se vor aplica stimulenții economici corespunzători, care să influențeze într-o măsură mai mare însăși producția de calitate: în fond, nu recepția, nu controlul determină calitatea unui produs, ci producătorul. De aceea ar fi nejustă deplasarea

răspunderii pentru deficiențele unor mărfuri exclusiv asupra controlorilor din fabrici. Ei trebuie priviți ca niște auxiliari care depistează și trag la răspundere pe cei care lucrează prost. Atît și nimic mai mult.

Dar ce se întîmplă cu produsele refuzate? În majoritatea cazurilor nu este vorba de rebuturi care nu pot fi folosite. Întreprinderea producătoare procedează la remedierea defectelor și după această plimbare, absolut neeconomică, de la uzină la întreprinderea cu ridicata (eventual magazia de desfacere sau cumpărător) și apoi din nou la uzină (sau punct de remediere), reintră iar în circuitul firesc. În unele cazuri se trec produsele — țesături, confecții, produse ceramice — în altă categorie de calitate. Asemenea situații ar putea fi evitate, dar într-un fel ele sînt favorizate și de comerț. Mai mult: Magazinul de prezentare al industriei locale din Capitală, de exemplu, a refuzat în repetate rînduri unele piese de mobilă livrate de Întreprinderea raională Brad și mașini de gătit produse de Întreprinderea de industrie locală din Cărlărești. Care a fost efectul? Întreprinderile nu mai vor să livreze mărfuri magazinului bucureștean deoarece... e prea exigent!

Dar întreprinderile respective n-au închis porțile. Ele continuă să producă și nu pentru uz propriu, ci pentru vinzare. Înseamnă deci că la alți beneficiari exigența a fost mai redusă și au acceptat mărfuri de calitate slabă. Faptele sînt aici greu de controlat. Exigența n-o măsori cu milimetrul. Controlul calității se face pe loturi de marfă, pe baza unor metode statistico-matematice, și întreprinderile producătoare se «apără» împotriva refuzurilor (mai bine s-ar apăra împotriva deficiențelor de calitate) prin încercarea de a trimite mărfurile de la un beneficiar la altul (atunci cînd au această posibilitate). La loturile mai importante și comerțul, la rîndul său, se «apără». Întreprinderile cu ridicata se avertizează reciproc asupra numărului și lotului de marfă respins. Teoretic, măsurile sînt bune, dar în practică ele n-au ajuns să fie încă destul de eficiente, de vreme ce continuă să apară mărfuri care nu corespund

dezlipite și alte asemenea defecte vizibile care nu necesită vreo calificare deosebită pentru a fi descoperite. Unor astfel de producători li se pune pur și simplu întrebarea: pentru ce țineți și plătiți C.T.C.? Rebut în masă fără control nu se poate realiza? Rebutul trebuie privit ca un eveniment regretabil, nu ca un simplu accident în procesul de producție. Cu atît mai mult nu trebuie tolerate deficiențele masive. Ele provoacă daune morale și materiale în primul rînd întreprinderii respective.

Azi un refuz aici, mîine altul în altă parte. Lunar, numai Întreprinderea comerțului cu ridicata pentru produse metalochimice din București respinge mărfuri în valoare de aproape un milion de lei. La nivelul unui an, în diferitele sectoare, aceste refuzuri însumează multe zeci și zeci de milioane, puțin poate în raport cu fondul de marfă de peste 70 miliarde lei, dar foarte mult dacă luăm în discuție pagubele aduse economiei naționale, zecilor de mii de cumpărători.

Că se poate lucra și bine și foarte bine o dovedesc atitea colective din țară care livrează mărfuri bune, favorabil apreciate pe piața internă sau peste hotare. De aceea se impune mobilizarea tuturor conștiințelor, a tuturor posibilităților organizatorice la toate nivelurile producției și desfacerii, pentru a crea o atitudine combativă față de rezultatele muncii de mîntuială, față de produsul de slabă calitate. Am amintit în primul rînd de mobilizarea conștiințelor. Nu întîmplător. Dacă la un produs realizat pe bandă sau în serie o singură fază este executată, din cînd în cînd, mai neglijent, imediat apare un produs cu defect pe care de multe ori nici un control de calitate nu-l poate descoperi.

Dacă mai există conduceri ale unor întreprinderi, care în loc să se ocupe de organizarea unei producții de calitate se «apără» împotriva exigenței, aceasta nu denotă altceva decît o neînțelegere inadmisibilă a unor elementare îndatoriri. Nimeni nu are dreptul să fie neglijent, mai ales cînd rezultatele unei atitudini se repercutează direct sau indirect asupra celorlalți. Pirghiile stimulentei economice trebuie să funcționeze în așa fel încît cei care lucrează bine și foarte bine să fie avantațați în raport cu cei care lucrează slab. Iar efectele muncii de mîntuială să le suporte exclusiv vinovații.

AI. PLĂIESU

Fotografii de Elena GHERA

Faptul este deosebit de grav la acele întreprinderi unde ponderea refuzurilor depășește mult zecimile de procent amintite mai sus.

Recordul în materie de refuzuri la calitate îl deține fabrica de încălțăminte «Progresul» din București. I s-au respins cîteva zeci de mii de perechi de încălțăminte, deoarece prezentau diferențe de lungime și de înălțime, aveau tocuri neuniforme, căptușeala șifonată, pete de vopsea, tălpi

IDILĂ

În parc se lasă amurgul... Lumină filtrată tainic de crepuscul, mi-resme pătrunzătoare de vegetație luxuriantă, ciripit de păsări neli-niște de căderea nopții... Ce cadru mai adecvat și-ar fi putut găsi cei doi din fotografie, dornici să-și împărtășească simțăminte răscolito-are, gânduri grave?

flacăra varietăți

UMOR
la volan

de PASTINI

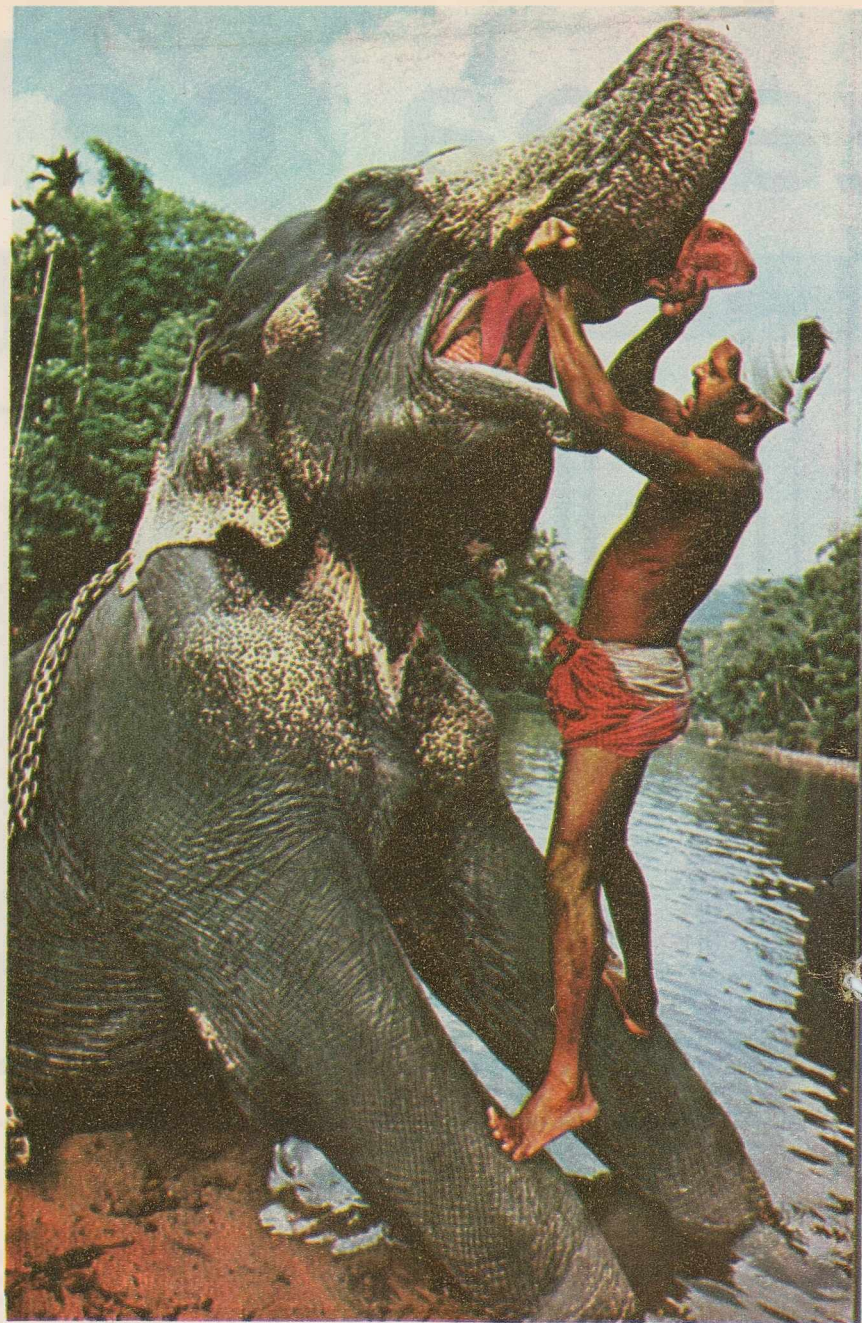

s c u r t
ș i
cuprinzător

● La recentul congres de la Louvain al Societății europene de chirurgie, dr. W.J. Kolff a făcut o declarație senzațională: «Nu mai încapă nici o îndoială — a spus el — că peste câțiva ani va fi posibilă implantarea unei inimi artificiale în corpul omenesc». Aparatul s-ar substitui organului bolnav, după extirparea sa pe cale chirurgicală. O problemă încă nerezolvată este aceea a găsirii unei surse de energie permanente și miniaturizate care să alimenteze organul artificial.

● În întreaga lume se desfășoară cercetări în vederea obținerii unor principii alimentare valoroase din plante folosite pînă în prezent în alte scopuri pe scară industrială. Astfel de cercetări se desfășoară și în țara noastră. Ing. dr. S. Brad de la Facultatea de tehnologie a produselor alimentare din cadrul Institutului politehnic din Galați a reușit să obțină pe cale de laborator proteine vegetale alimentare din șrot de floarea-soarelui. Ele se încorporează în diferite produse alimentare — conserve vegetale, biscuiți și alte produse de patiserie etc. — ridicându-le valoarea nutritivă. În comparație cu proteinele alimentare ce se extrag din alte plante în unele țări, cele din floarea-soarelui au o valoare alimentară superioară, o toxicitate extrem de redusă (organismul uman fiind adaptat de vreme îndelungată consumului de floarea-soarelui) și o asimilare lesnicioasă. Prețul de cost al unui kilogram de proteine de acest tip revine de douăzeci de ori mai puțin decît aceeași cantitate de proteine din carne «clasică».

● Unele specii de pești emit, în anumite condițiuni, descărcări electrice. Nu ar putea fi exploatată această proprietate în folosul omului? — s-a întrebat fiziologul american dr. Frank Mandriota. Bazîndu-se pe principiul reflexelor condiționate, el a dressat un exemplar din specia peștelui-pisică-africană (înrudit cu somnul), făcîndu-l ca, ori de cîte ori îi aruncă o anumită hrană, să emită un flux de electricitate ce merge pînă la 100 de volți, aprinzînd un bec. Cum va putea fi exploatată pe scară largă această sursă de curent electric? Deocamdată răspunsurile sînt cam... prudente.

TOALETA DE DIMINEAȚĂ

Acest conducător de elefanți din Ceylon procedează la o operație destul de oboșitoare: curăță dinții elefantului său.

Spre regretul mondial al fabricanților de produse cosmetice, pahidermele refuză, încă, să folosească și pastă.

IDILĂ

De fapt gîndurilor grave le va da glas doar el. Ea va putea cel mult să miriie.

FERIȚI-VĂ ROCHIA DE MAGNEȚI!

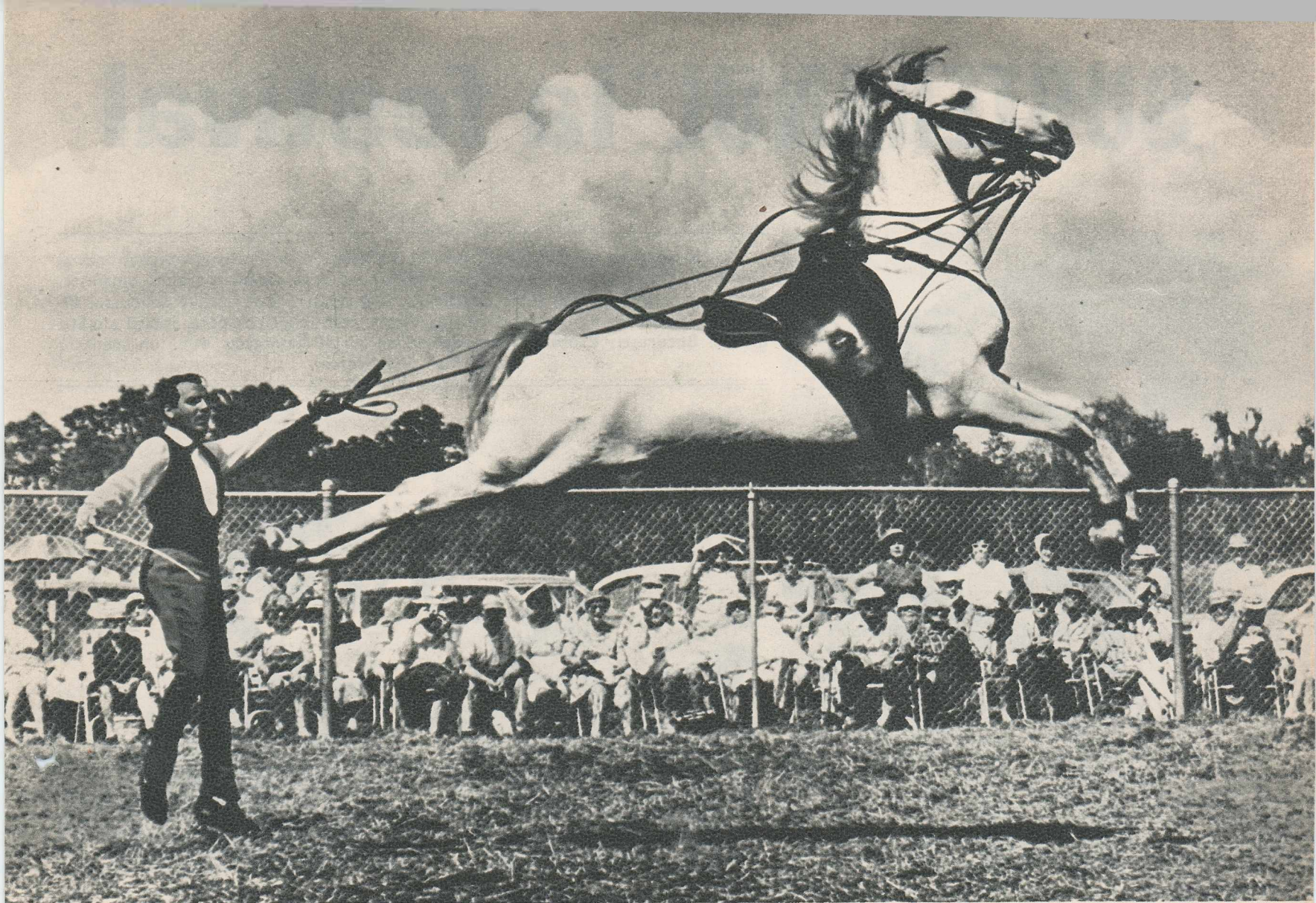
După asaltul materialului plastic, al linoleumului și chiar al mușcovilei, iată acum că bastionul modei, stăpînit încă de foșnetul mătăsii și al catifelei, este asaltat de clinchetul metalului.

O casă de mode din Paris oferă amatoarelor de inedit rochii confecționate din pătrate strălucitoare de metal eloxat, legate între ele cu inele din același material.

Noile rochii vor avea, fără îndoială, cel puțin două calități: vor fi nesfonabile și rezistente.

A nu se uita, la folosire, indicația: feriiți-vă de magneti!

Profesorul Ottomar Herrmann, un crescător de cai din Florida, este și un neîntrecut dresor. El a reușit să formeze din rasa Lippizaner câteva superbe exemplare pe care nu întâmplător le-a botezat «caii zburători». Printre alte figuri rarissime, zburătorii aceștia execută și așa-numita «capriola», un salt la o înălțime de 1,30 m de la sol, cu picioarele întinse perfect orizontal. În fotografie, profesorul și «elevul» executând o «capriola».

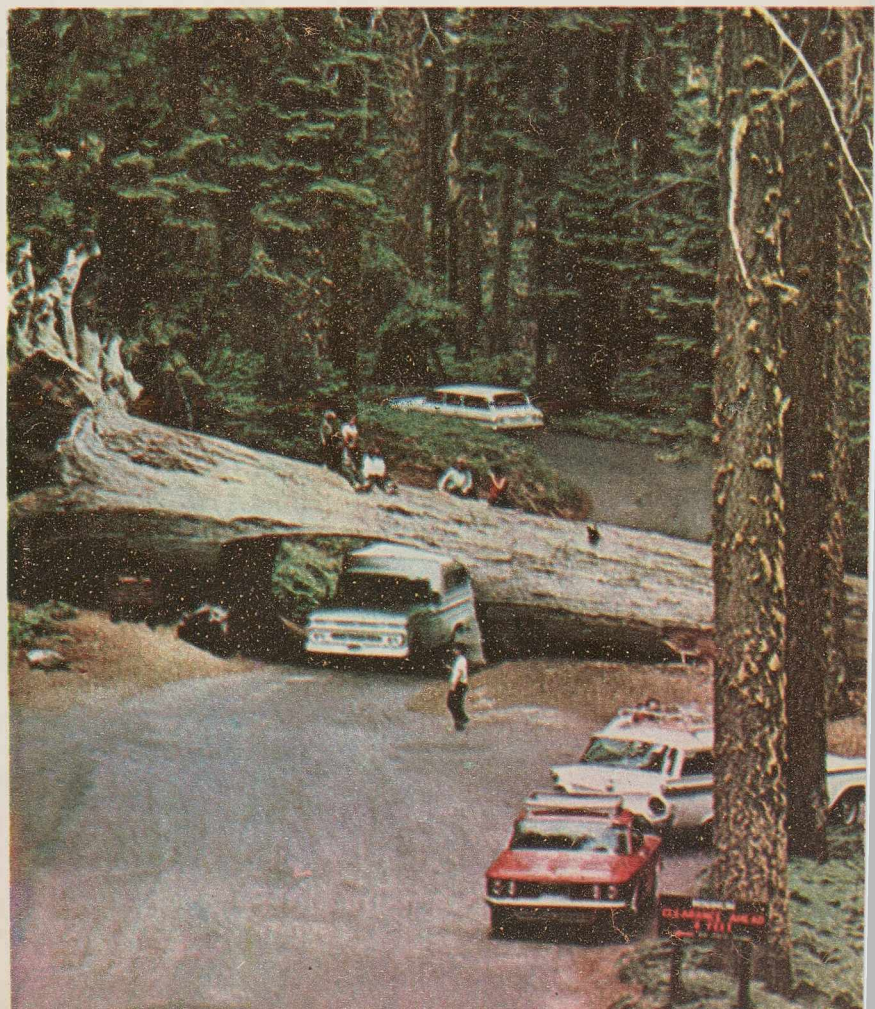
TUNEL SUB SEQUOIA

Un gigantic arbore sequoia, lung de aproape o sută de metri, s-a prăbușit, în 1937, în acest parc de pe continentul american. De atunci el a fost transformat într-un tunel sui generis.

O BUDINCĂ FAINĂ!

Lucrurile s-au petrecut pe pajiștea unui select hotel turistic din munții Canadei... Într-o bună dimineață, personalul de serviciu a pregătit, ca de obicei, micul dejun punind pe mese, pe lângă alte bunătăți, și o vestită budincă, specialitatea casei. Se presupune că tocmai aromele acestei budinci au atras din pădurea apropiată pe cei trei nemaipomeniți oaspeți. În uluiala generală care a urmat, doar o tânără studentă și-a păstrat singele rece și a apăsat pe declanșatorul aparatului fotografic, immortalizând scena...

Direcția hotelului declară că n-a avut încă niciodată publicitate mai bună și mai ieftină.

„SUBTERANUL“ la festival

Înceleștarea dramatică a întâmplărilor îl smulge din indiferență pe blazatul inginer Barbu (Emil Botta) ca și pe aparent placida Flora (Viorica Farkas).

La Moscova s-a deschis acum trei zile cel de-al V-lea Festival internațional al filmului, ce se desfășoară sub deviza «Pentru o artă cinematografică umanistă, pentru pace și prietenie între popoare». Țara noastră participă la concursul filmelor artistice de lung-metraj cu una dintre cele mai proaspete creații ale Studioului București: «Subteranul», realizat de Virgil Calotescu după un scenariu de Ioan Grigorescu.

Mircea Tudoran, eroul principal (interpretat de Lurie Darie), apare încruntat mai tot timpul filmului (așa cere rolul). Secvența de față ni-l înfățișează într-unul dintre puținele momente în care-și îngăduie un zîmbet. Voia bună a colegului său, Oniga (Toma Caragiu) l-a molipsit.

Numai echipa «Subteranului» știe cum se filmează o sondă în flăcări. Adică acele scene cărora noi le spunem «spectaculoase» sau, cînd sîntem mai darnici, «impresionante».

fișă filmografică

CATHERINE DENEUVE

S-a născut la 22 octombrie 1943, la Paris. A debutat pe ecran în 1956, în filmul «Colegii». Notăm dintre filmele ei mai importante: *Viciul și virtutea* (regia, Roger Vadim, cu Annie Girardot), *Umbrelele din Cherbourg* (regia, Jacques Demy, cu Nino Castelnuovo), *Viața la castel* (regia, Jean-Paul Rappeneau, cu Philippe Noiret și Pierre Brasseur), *Creaturile* (regia, Agnès Varda, cu Michel Piccoli), *Repulsie* (regia, R. Polanski, cu Yvonne Fourneau), *Domnișoarele din Rochefort* (regia, Jacques Demy, cu Françoise Dorléac, Georges Chakiris), *Frumoasa zilei* (regia, L. Buñuel, cu Jean Sorel și Michel Piccoli).

telegrame

● Jacques Perrin, un foarte tânăr actor francez în vertiginosă ascensiune, nu-și mai vede capul din cauza multor propuneri ce i se fac în ultima vreme. Notăm doar trei dintre ele. Pe cele mai ispititoare: «Spuma zilelor», ecranizare de Charles Belmont după ciudata carte a lui Boris Vian; «Viața lui Rimbaud» — regia, Valerio Zurlini; «Trăiască noaptea» — regia, Marcel Camus.

● Visul neîmplinit al lui Cocteau — un film inspirat din viața Isadorei Duncan — va fi realizat de cineastul englez Karel Reisz. Celebra dansatoare va avea înfățișarea actriței Vanessa Redgrave (interpreta filmului lui Antonioni, «Explozia»), aflată în culmea fericirii la vestea incredințării acestui rol: «Viața și moartea Isadorei sînt atît de extraordinare — spunea ea — încît înfățișarea lor pe ecran înseamnă pentru o actriță un dar formidabil al soartei».

● Maximilian Schell — regizor. Este o dorință mai veche a actorului austriac. Filmul care-i va marca debutul și pe care-l realizează în prezent

la Hollywood se numește «Grădina rusească».

● Vittorio Gassman și Sophia Loren vor fi interpreții unei transpuneri cinematografice a comediei lui Eduardo de Filippo «Blestematele fantome».

● «Mizerabili» lui Victor Hugo îi tentează din nou pe cinești. Jean Delannoy se gîndește la o versiune cu Burt Lancaster în rolul lui Jean Valjean.

● Piesa scriitorului american Alan Lerner «În zilele senine poți vedea departe», care a cunoscut un mare succes pe Broadway, va fi ecranizată de Vincente Minnelli («Van Gogh»). Pentru rolul principal a fost solicitată o cîntăreață a cărei glorie a înflorit tot pe Broadway: Barbara Streisand.

● Shirley Mc Laine a acceptat punerea unuia dintre cei mai tineri cinești englezi, Jo Mc Grath, de a apărea în filmul acestuia «Fericirea domnișoarei Blossom». Parteneri: Richard Attenborough și James Booth.

pe cînd primatul spontaneității?

«Sinceritatea, sinceritatea unei oglinzi, iată marea calitate a emisiunilor lui Alain de Sédouy și André Harris. «Seara tinereții», versiune lărgită a emisiunii «16 milioane de tineri», ne duce și mai departe în universul copiilor secolului nostru. S-a spus totul despre ei. Aici însă îi vedem... Emisiunea dinaintea celei consacrate tinerelor vedete ne-a arătat niște mici intelectuali pierduți printre idei vagi și printre cuvinte ca «valabil» și «context». Ce vor fi următorii «tineri»? Muncitori? Țărani? «Seara tinereții» este una dintre acele oglinzi ale epocii pentru care televiziunea este de neînlocuit. Citind aceste rînduri într-o cronică de televiziune semnată de Morvan Lebesque în «L'Express» am încercat să apreciez după criteriile ei ultimul «Club al tinereții». Intenția de a pune în prim plan spontaneitatea, de a ni-i arăta pe tineri aproape așa cum sînt ei în afara oricărui scenariu, fără text învățat, mărturisită de autor și de prezentatori era extrem de promițătoare. Păcat însă că acest prim plan al tinereții nedeghizate a reprezentat numai o mică parte a emisiunii. Filmul care a urmat era, cred, inutil, neconcludent, un fel de materie primă pentru viitoare pauze. Poate mă înșel, dar am impresia că ideea lui Dorel Dorian i-a derutat puțin pe tovarășii de la televiziune, care se mișcă mai ușor, mai sigur, pe terenul punerilor în scena decît pe cel al improvizărilor. De aici decupajul rapid și cam invălmășit al primelor secvențe, stingăcia operatorilor de imagine, mai niciodată pe fază, ritmul în același timp precipitat și tărăgănat și scurtarea excesivă a întregului episod. Cu ceva mai multă experiență, cu mai multă încredere în virtuțile convorbirilor neregizate s-ar fi putut duce emisiunea pînă la capăt acolo, pe terenul de tenis. Întrebați care este poetul lor preferat, o mulțime de tineri au răspuns: Minulescu. De ce? Dacă discuția ar fi continuat pe loc, dacă ar fi fost ajutați să-și clarifice atitudinea față de poezie, modul în care privesc receptarea ei, concluziile

foarte judicioase (la care s-a ajuns în discuția finală fără participarea lor) ar fi fost mai bine fundamentate. Dar, după cum spuneam, televiziunea noastră este mai abilitată în prezent pentru ceea ce Valentin Plătăreanu a numit dulce «vizite inopinante». Fără îndoială că acest termen nou introdus în limba română vrea să fie antonimul lui «inopinante», pentru că e greu de imaginat o vizită mai regizată, mai pregătită, mai puțin inopinată decît cele zece (zece!) la care am asistat.

Cînd se va ajunge la schimbarea echilibrului actual dintre improvizare și înscenare? Televiziunea noastră are cîțiva regizori talentați, care își cunosc meseria. Ei ar trebui să fie lăsați să întocmească filme muzicale, să pregătească piese de teatru, să facă emisiuni de varietăți. Emisiunilor a căror reușită depinde însă de surprinderea pe viu a unor situații, de caracterul spontan al unor discuții, ar fi preferabil să li se asigure alt regim, asemănător cu cel al rubricilor de sport. Nu numai transmisiunile în direct, ci și «Telesportul» beneficiază de indiscutabila pricepere profesională a reporterilor sportivi. O discuție ca cea organizată — fără multe mofuri și pregătiri prealabile — după meciul de fotbal România-Italia valorează cît zece pseudodezbateri cu scenariu.

Există, firește, și riscuri, dar ele se reduc pe măsura ridicării competenței, a specializării reporterilor. Cînd nu ai certitudinea că regia de transmisie nu va incurca filmele, nu încredeți prezentarea teledurii de seară unui crainic care își va citi imperterbil știrile la rînd, chiar dacă pe micul ecran apar cu totul alte personaje decît cele la care se referă el. Prezența de spirit, capacitatea de a te orienta rapid într-o situație neprevăzută, replica promptă sînt primele calități necesare unui reporter de televiziune, înainte chiar de dicțiune și de o înfățișare agreabilă.

Felicia ANTIP

poșta redacției

Nelu Olteanu — Sibiu. Publius Ovidius Naso este considerat ca unul dintre cei mai reprezentativi poeți latini. Născut în anul 43 î.e.n., a murit în jurul anului 17 e.n. pe tîrîmul Pontului Euxin, unde a fost exilat — din motive rămase necunoscute pînă astăzi — de împăratul August. Din operele sale cele mai cunoscute amintim «Metamorfozele», «Tristețe» și «Ponticele», traduse și în limba română.

Cornelia Valea — Brad. 1) Evident că nu s-a desființat. De altfel, credem că i-ați constatat prezența în nr. 23, 25, cît și în numărul de față. 2) Miopia este o boală care se manifestă prin atrofia musculară și prin scăderea trecătoare sau permanentă a tensiunii arteriale. Numai medicul poate indica tratamentul respectiv.

Mariana Duduman — Blăgești. Trebuie să vă adresați Studioului de televiziune din București. Am reținut propunerile dv. și vă mulțumim.

Gheorghe Dinu — Ploiești. Forurile competente din Ploiești ne-au comunicat că problema repartiției pentru spațiul pe care îl ocupați s-a rezolvat, urmînd ca să vă prezentați la S.G.L. pentru a vă ridica formele solicitate.

Anghel Maximilian Roman — Ploiești. Vă mulțumim pentru aprecieri. În ceea ce privește articolul trimis, el nu este din păcate publicabil, tema fiind neinteresantă, iar tratarea ei — nesatisfăcătoare. Încercăm pe scurt să răspundem celor șase întrebări ale dv.: 1) Nu există. Trebuie cunoscute

cel puțin distanța focală a obiectivului și distanța aparat-subiect. 2) Finalul filmului, deși nu respectă ceea ce cunoaștem din cărți, nu contrazice sensul istoric. 3) Asemenea cazuri nu cunoaștem. Toate navele moderne (maritime și oceanice) sînt prevăzute cu paratrăsnete. 4) În legătură cu facultatea de ziaristică credem că într-un articol viitor vom lămurii pe deplin întrebarea dv. 5) Poezii nu publicăm. 6) Vă recomandăm să vă adresați Grădinii botanice — București, de unde veți obține informațiile dorite din partea unor specialiști.

I. Iacob — Suceava. Materialul trimis de dv., deși interesant, nu se încadrează în profilul revistei noastre.

Alexandrina Radu — Moreni. Savantul român Alexandru Xenopol a trăit între anii 1847 și 1920. În decursul vieții a dus o activitate deosebit de bogată ca profesor și om de știință. Datorită contribuției sale valoroase în domeniul istoriei și filozofiei este ales în anul 1893 membru al Academiei Române.

Steluța Panaite — Moinești. Mulțumim pentru sugestiile și aprecierile privind conținutul revistei noastre.

Dumitru Rădău — Rm. Sărat. Sintem bucuroși că informațiile și recomandările făcute v-au ajutat.

Stelian Vasile — com. Calomfirești. Potrivit răspunsului forurilor în drept, căroră ne-am adresat, reclamația dv. s-a dovedit neîntemeiată.

generalul și liniștea

Pentru generalul Barrientos, președintele Boliviei, treaba cea mai dificilă a guvernării a devenit (mai ales în ultimele săptămâni) convocarea ședințelor consiliului de miniștri. Este relativ ușor, de pildă, să ordoni armatei ocuparea minei Catavi, dar este mult mai greu să aduni toți miniștrii la ședința de redactare a comunicatului, în care să se explice de ce a fost «necesară» deschiderea focului împotriva minerilor... Unii se îmbolnăvesc subit în fața unor asemenea ordine de zi; iar alții nu iau cuvântul. Tac. Deși generalului îi place ca, în consiliu, toți miniștrii să repete, în forme diferite, ideile expuse de el în deschidere... Dar nici măcar miniștrii nu sînt în stare să urmărească ușureala șocantă cu care se schimbă ideile generalului. Să luăm cazul relațiilor lui cu minerii — motivul convocării ultimelor două ședințe extraordinare ale cabinetului.

...În octombrie 1964, cînd în capitala țării — La Paz — se țineau lanț, zi și noapte, demonstrațiile antiguvernamentale, fostul președinte, Estenssoro, apelează la ajutorul vicepreședintelui țării, generalul de aviație Barrientos. Acesta îi promite tot sprijinul, dar la 3 noiembrie, cînd Estenssoro este somat de militari să demisioneze, generalul Barrientos apare în balconul palatului prezidențial și, adresîndu-se mulțimii, se declară «solidar cu răscoluții». Manevra politică este urmată de alta — militară — și, prin coordonarea acțiunilor, generalul Barrientos devine președinte al juntei care preia puterea.

Generalul cere minerilor să se bizuie pe el, «prietenul lor din totdeauna» (Barrientos este originar din regiunea minieră Cochabamba), iar la întrebarea ridicată de unele ziare — dacă nu cumva aceste făgăduieli sînt dinainte anulate de promisiunile făcute unor cercuri financiare și militare americane — ripostează cu demnitatea politicianului integru, jignit în sentimentele lui cele mai nobile. Declară că orice

încercare de a se asocia călătoria lui particulară în S.U.A. cu funcția sa oficială constituie un atentat provocator la «liniștea» țării. Dar Juan Lechin, președintele sindicatului minerilor, nu pare să fie chiar mulțumit de logica acestui raționament. Cu atît mai mult cu cît el nu consideră, ca generalul, că suspendarea garanțiilor constituționale reprezintă modalitatea cea mai corespunzătoare pentru asigurarea liniștii. «Atentatul» la monopolul raționamentului politic al juntei se soldează cu exilarea lui Lechin. Pușin timp după aceea o misiune de experți financiari din S.U.A. întorc vizita particulară făcută de Barrientos în S.U.A. Faptul că, aproape imediat după această vizită, apare proiectul unui nou «regulament al minelor» nu constituie — firește — decît o pură coincidență. Dar în vocabularul politic al generalului, declarațiilor (de altfel aproape uitate) despre situația minerilor le iau locul discursuri despre «situația minelor». Bineînțeles, în spiritul noului proiect. Și astfel, minele de cositor — naționalizate după răscoala populară din 1953 — trec din nou sub «administrarea experților». Experții hotărăsc, ca un prim pas, concedierea a 6.000 de mineri și scăderea salariilor. Generalul acceptă. Minerii nu se sfîșec să facă o legătură între «recomandările» experților și metodele folosite cu ani în urmă de monopolul Patino (ale cărui profituri întreceau cu mult întregul buget al Boliviei). Și cum reacția muncitorilor ia forma grevei, junta decretează militarizarea minelor. Bilanțul: 300 de persoane ucise, printre care soții și copiii de mineri. Iar în discursurile lui Barrientos apare subit termenul: «problemele minelor». Obosit totuși de aceste probleme, Barrientos părăsește pentru scurt timp palatul prezidențial (lăsîndu-l în grija unui alt general, Ovando) pentru a se ocupa de campania sa electorală. Dar în iulie 1966 se întoarce ca «președinte ales» și se ocupă în special de «asigurarea liniștii», permanent deranjată. În primăvara anului 1967 izbucnesc luptele de guerilă în provincia Nancaburu. Pură coincidentă — imediat este trimisă în Bolivia o misiune militară nord-americană. Evident, într-o vizită prietenească, «neavînd nici o legătură cu situația politică din țară», după cum declara însuși Barrientos. În ultimele săptămîni, mai mulți miniștri și-au dat demisia, iar ofertele făcute de general unor mici partide, pe care le-a lăsat legale, rămîn fără răspuns.

Liniștea pe care a dorit-o atît de mult generalul a devenit sufocantă chiar și pentru el. În balconul palatului prezidențial nu mai poate ține discursuri despre integritatea morală în politică. Pentru că n-are audiență. Nici măcar în sala de ședințe a Consiliului de miniștri, cu tot mai multe fotolii goale...

Eugen POP

Relatînd despre situația din Aden, ca urmare a recentelor ciocniri sîngeroase între trupele britanice și forțele patriotice care se opun planurilor neocolonialiste cu privire la teritoriile din Peninsula Arabică, agențiile de presă se folosesc, pentru a o caracteriza, de termenul «stare de asediu». Agenția americană U.P.I., de pildă, referîndu-se la agravarea situației din acest protectorat britanic, anunță că autoritățile britanice, îngrijorate de amploarea pe care au luat-o tulburările, au hotărît evacuarea familiilor militarilor englezi și aducerea de noi întăriri. În același timp, ministrul de externe al Angliei, George Brown, luînd cuvîntul în fața grupului parlamentar laburist a subliniat că după proclamarea independenței Adenului, în ianuarie 1968, Anglia va pune la dispoziția viitorului guvern al acestuia unități militare împotriva «oricărei agresiuni din afară». Această «garanție militară» este însă interpretată de observatori ca o manevră abilă a guvernului de la Londra tinzînd să permanentizeze controlul militar în Aden și după acordarea formală a independenței acestuia. În fotografie: argumente militare la marginile cartierului Crater care, după ce a fost controlat timp de 16 zile de forțe ale patrioților, a fost ocupat în cele din urmă de trupe britanice.

Elevii unei școli profesionale din Alger se pregătesc pentru a deveni tractoriști calificați. Ca oricare dintre statele care și-au cucerit de curînd independența, Algeria are nevoie, pentru a păși pe calea dezvoltării economice, de cadre calificate în cele mai variate domenii de activitate. Cei cinci ani care au trecut de la proclamarea independenței țării, la 5 iulie 1962, au și marcat mari pași înainte și pe acest tărîm al construcției pașnice.

printre rînduri

Mai demult Anglia și Franța au hotărît să construiască împreună un avion cu aripi variabile. Considerînd ca importanța contribuției tehnologice engleza la acest proiect este deosebit de vitală pentru Franța, diplomația Marii Britanii a încercat să o folosească drept mijloc de presiune pentru a determina Parisul să renunțe la obstrucția față de accesul Angliei în Piața comună. Dar în ajunul convorbirilor anglo-franceze la nivel înalt, ministrul francez al apărării l-a anunțat pe colegul său din Londra că Franța «nu va avea la dispoziție fondurile necesare pentru continuarea acestui proiect». Observatorii au văzut în această notificare o replică franceză la «presiunile tehnologice». Rezultatul? După cum arată comentatorul militar al lui «Daily Express», Anglia va fi nevoită să cumpere noi avioane americane care-i vor mări datoria sa în dolari. După cum se vede, înainte de a avea aripi variabile proiectul creează presiuni variabile.

Și pentru că englezilor nu le place să rămînă datori, și-au îndreptat atenția spre alte posibilități: crearea de divergențe între cei șase membri ai Pieței comune în scopul slăbirii opoziției franceze. Corespondentul ziarului «Times» pe lângă Piața comună consideră că poate să înregistreze și unele rezultate: opoziția reprezentanților italieni și olandezi la întrunirea miniștrilor de finanțe ai celor șase. Nemulțumirea ar fi fost provocată de faptul că miniștrii de finanțe francez și vest-german s-ar fi înțeles în culise, punînd pe colegii lor în fața faptului îndeplinit. «Times» semnala «scene furtunoase» și acuzația adusă în ședință că asemenea înțelegeri «denaturează procedura comunitară». «Cei șase nu sînt uniți» — consemna cu voluptate presa engleză. Dar nimic în plus în ce privește șansele engleze. În definitiv, și la primul veto francez cei șase erau dezuniți, dar Anglia tot n-a intrat.

James Kantor era unul dintre cei mai cunoscuți avocați sud-africani. Întîmplarea a făcut ca unul din luptătorii populației de culoare, James Mandela, să-l ia în calitate de apărător. În cele din urmă Kantor a fost

închis împreună cu clientul său sub acuzația de «înaltă trădare». Țelul autorităților rasiste era să intimideze pe acei membri ai corpului de avocați care ar mai fi tentați să ia apărarea luptătorilor de culoare. După ce a plecat din închisoare, Kantor a scris o carte intitulată «Un mormint sănătos», destinată a contribui la o largă mobilizare a colegilor săi și a altor oameni politici împotriva practicilor rasiste. «Înainte, declară Kantor, nu eram angajat în această luptă. Acum sînt. Nu este ușor să uiți 90 de zile de închisoare».

Din punctul de vedere al poziției guvernului sud-african operația ar putea fi foarte bine apreciată drept o încercare de a experimenta tradiționalul bumerang și în viața politică. Și chiar cu mult succes.

Nicolae URECHE

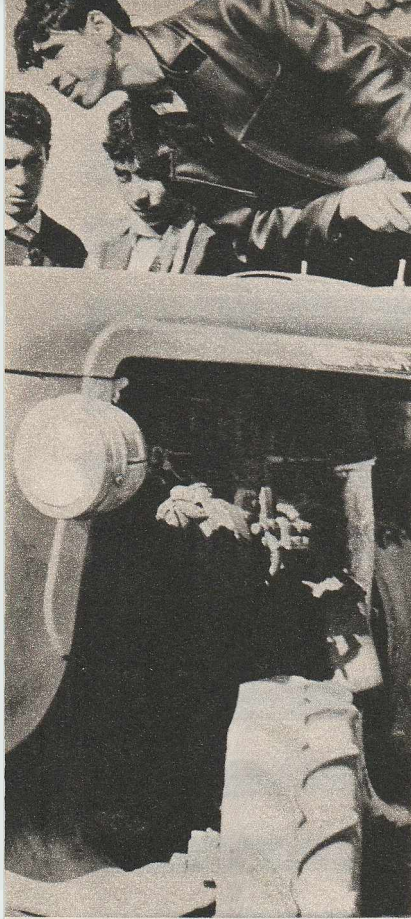
variantă à la smith

Se pare că aventura «independenței unilaterale» în care s-a angajat acum 18 luni Ian Smith și grupul său din Salisbury a stimulat apetitul pentru o acțiune similară și în rîndurile unor cercuri ale minorității albe din Angola. Ziaristul portughez Jose Gonçalves dezvăluia de curînd că «separatiștii» albi din Luanda — capitala Angolei — au început chiar să acționeze concret în acest sens. În esență, manevra preconizată de ei s-ar întemeia pe distanțarea sensibilă — la nevoie, ruptura brută — de Lisabona și, într-un fel ca o compensație, angrenarea Angolei și a celorlalte colonii portugheze din Africa într-o alianță a «sudului alb» (citește «rasist») al continentului, alături de Republica Sud-Africană și Rhodesia.

Fronța față de dercurile colonialiste din metropolă — judecă rasiștii din Angola — trebuie pregătită însă cu grijă. În calculele lor, la scontatul refuz al guvernului din Lisabona față de un asemenea act s-ar putea adăuga reacția probabil ostilă a comandanților corpului expediționar portughez în Africa, ale căror opinii rămîn în bună parte o necunoscută neliniștitoare. Prin contacte febrile și, pe cît posibil, secrete cu oficialitățile din Pretoria și Salisbury, cercurile rasiste albe din Luanda intenționează să se asigure de un sprijin efectiv în cazul unei eventuale «procla-

PACEA INDIVIZIBILĂ

de Silviu BRUCAN

Răspunzând invitației guvernului Republicii Socialiste România, la începutul săptămânii viitoare va sosi în București, pentru o vizită oficială, cancelarul federal al Republicii Austria, dr. Josef Klaus.

mări unilaterale a independenței.

Consemnând presupusa tentativă de rebeliune a rasiștilor albi din Angola față de guvernul portughez, presa africană subliniază că dacă în acest moment o asemenea acțiune nu pare absolut iminentă, varianta «independenței unilaterale» ar putea trece pe prim plan mai ales o dată cu dispariția lui Salazar. «Virsta înaintată a primului ministru Salazar — scria publicația «Jeune Afrique» — inspiră o mare grijă guvernului angolez (adică cercurilor colonialiste din Luanda — n.n.). Moartea bătrînului dictator ar putea foarte bine să ducă la dezintegrarea sistemului pe care el l-a creat... Dacă succesorii dr. Salazar ar iniția convorbiri cu reprezentanții mișcărilor de eliberare,

colonii ar opune rezistență și ar intra în opoziție violentă cu metropola». «Fiii denaturați» ai colonialismului portughez au însă și veleități de originalitate; ei amintesc că dacă Ian Smith și-a aplicat planul de «independență unilaterală» înaintea lor, ideea desprinderii de forțele colonialiste din metropolă le aparține. Încă la sfîrșitul secolului trecut, apoi în cel de-al doilea deceniu al secolului nostru, acțiunile urmărind proclamarea unei «independențe albe» în Angola au obligat Lisabona să întreprindă epurări masive printre funcționarii coloniali, să intensifice teroarea polițienească, să reprime forțele de opoziție.

Corneliu VLAD

Un puternic uragan s-a abătut recent asupra unor regiuni din nord-vestul Europei, provocând pagube și în Olanda. Au fost întreprinse de urgență operațiuni de salvare, fiind luate totodată măsuri pentru revenirea vieții la normal. În fotografie, înalte oficialități olandeze, în frunte cu regina Iuliana, vizitează una din localitățile care au avut de suferit de pe urma uraganului, pentru a constata pagubele pricinuite și a verifica stadiul lucrărilor de salvare.

Deși convocată în sesiune extraordinară pentru a examina conflictul din Orientul Apropiat, Adunarea Generală a O.N.U. a dezbătut în mod firesc și problemele războiului de agresiune din Vietnam. A fost astfel confirmat o dată mai mult un vechi principiu al relațiilor internaționale — pacea este indivizibilă. Ne amintim că el a răsunat ca un adevărat semnal de alarmă în anii din preajma celui de-al doilea război mondial, cînd s-au produs asemenea evenimente ca agresiunea împotriva Etiopiei, războiul civil din Spania, conflictele din Extremul Orient ș.a. Funcția specifică a acestui principiu este aceea de a trezi vigilența statelor și națiunilor care sînt tentate să subaprecieze gravitatea unei agresiuni atunci cînd ea se produce în regiuni sau continente depărtate.

Prin condiții istorice și prin natura lor, conflictele menționate au avut trăsături distincte de cele actuale, iar unele au constituit evenimente unice în felul lor. De altfel, mult uzată remarcă — istoria se repetă — n-a fost niciodată acceptată de istoricii de profesie. Cauzele însă se repetă. Ele erau și sînt involburate de tot felul de pretexte și travestiuri juridice, religioase, ideologice — cruciații cucureau noi piețe, chipurile, în numele creștinismului, colonialiștii întreprindeau misiuni «civilizatoare» mai mult sau mai puțin sacre, după cum imperialiștii din zilele noastre organizează intervenții armate pentru «a extinde aria libertății». Trebuie înlăturate aceste pretexte și travestiuri pentru ca opinia publică să identifice imixtiunea străină ca o cauză majoră a încordării relațiilor între state și a izbucnirii conflictelor internaționale. «Practicată într-un loc al lumii — arăta tovarășul Maurer la tribuna O.N.U. — imixtiunea devine o sursă de amenințare a păcii și de înveninare a relațiilor între toate statele. Situația din Vietnam ilustrează grăitor primejdia pe care intervenția și agresiunea armată o generează pentru pacea lumii o dată cu încălcarea legalității internaționale».

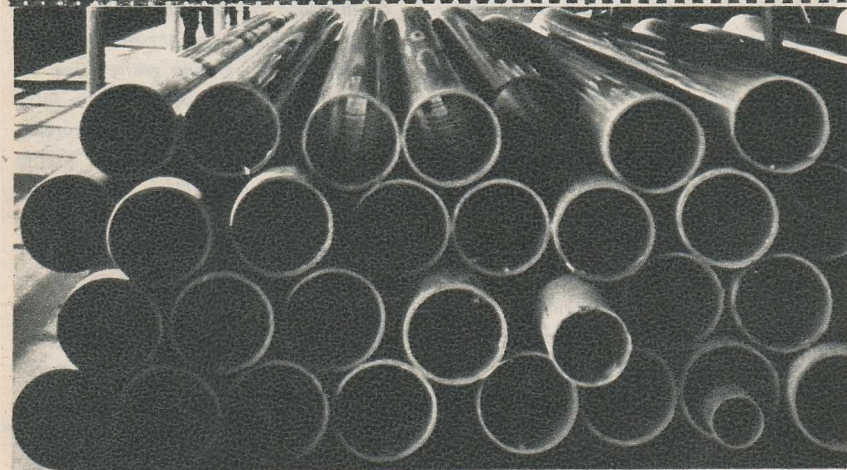
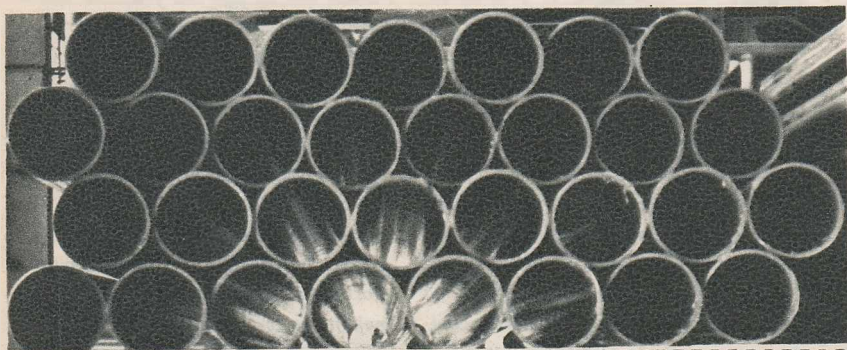
Este edificator faptul că acest gen de conflicte iau naștere de predilecție în regiuni cu importante bogății și poziții strategice în care s-au ciocnit încă din secolul trecut interesele marilor puteri imperialiste. Vietnamul este descris în limbajul experților Pentagonului ca o «regiune vitală» (la 12 000 km distanță de S.U.A.!) pentru întregul dispozitiv strate-

gic american în Pacific și în Asia de sud-est. În ce privește Orientul Apropiat, zăcămintele petrolifere, strîmtoarele și canalurile lui de apă au făcut să devină arena unei acerbe competiții interimperialiste. Ziaristul american Joseph Alsop sintetizează situația astfel: «Circa 60% din resursele de petrol mondiale, 500 milioane dolari în balanța de plăți a S.U.A., falimentul posibil al Angliei ... iată miza aflată pe masă».

Indiferent de aprecierea pe care istoria o va da sesiunii O.N.U. și de eficacitatea practică a hotărîrilor ei, fapt este că majoritatea covârșitoare a statelor membre s-au pronunțat împotriva imixtiunii, împotriva folosirii forței, pentru reglementarea pe cale pașnică a litigiilor între state. Adevărul este că evoluția conflictului din Orientul Apropiat a demonstrat încă o dată că în epoca contemporană folosirea armelor nu numai că nu rezolvă problema, dar face și mai dificilă găsirea unei soluții raționale și durabile menite a satisface drepturile legitime ale popoarelor. Din asemenea ciocniri militare profită doar cercurile imperialiste interesate în menținerea unor focare de tensiune în lume și reacțiunea internă.

Abținerea de la folosirea forței sau de la amenințarea cu forța este unul dintre postulatele fundamentale ale relațiilor internaționale care și-au găsit consacarea în Carta O.N.U. Dezvoltarea armelor racheto-nucleare a transformat acest postulat într-o necesitate organică a omenirii; normele unei conviețuiri bazate pe respectarea independenței și suveranității statelor au devenit singura alternativă la un cataclism.

Încercarea de a ieși din impasul în care a ajuns folosirea forței prin așa-numita doctrină a «războiului limitat» este plină de primejdii. Orice conflict, oricît de «limitat» ar fi conceput de către inițiatorii săi, poartă în sine germenii escaladării într-o conflagrație catastrofală. Tocmai de aceea a avut un atît de puternic ecou internațional apelul la rațiune adresat de premierul român: «Trebuie ca raporturile dintre state să evolueze spre diminuarea treptată a tensiunii, spre crearea unui climat propice soluțiilor echitabile și constructive care să respecte drepturile lor la existența de sine stătătoare, la condiții de securitate și să le permită concentrarea eforturilor către progresul lor economic și social».

UZINA DE
P R E L U -
C R A R E A
M A S E L O R
P L A S T I C E
D I N I A Ş I

LIVREAZĂ FĂRĂ REPARTIȚIE:

- TEVI din p.v.c. tip U_M și G, de la $\varnothing 32$ la $\varnothing 280$ mm;
- COVOARE și DALE din p.v.c. fără suport textil, cu grosimea de 1,5 și 2 cm, în diverse culori;
- GRANULE din p.v.c. electrotehnice pentru injecție etc;
- FOLII PLASTIFIANTE din p.v.c. simple și șagrenate, în diverse culori;
- FOLII SUFLATE din polietilenă;
- PLĂCI EXTRUSE din polistiren;
- ÎNLOCUITORI TUB Bergman și Pantzer.

CU REPARTIȚIE:

- CORPURI SUFLATE din polietilenă pentru ambalaje.